

Suomen Lähetysseuran ohjauskeskustelu

Muistio / Kirkon ulkoasiain osaston käymä ohjauskeskustelu Suomen Lähetysseuran kanssa 28.8.2023

Ohjauskeskustelussa läsnä:

Pauliina Parhiala, toiminnanjohtaja, Suomen Lähetysseura

Laura Häkli, viestintäjohtaja, Suomen Lähetysseura

Jaana Seppänen, talous- ja hallintojohtaja, Suomen Lähetysseura

Tero Norjanen, ulkomaantyön johtaja, Suomen Lähetysseura

Karoliina Nivari, seurakuntayhteyksien ja varainhankinnan johtaja, Suomen Lähetysseura

Jari Jolkkonen, Kuopion piispa, kirkon lähetystyön toimikunnan puheenjohtaja
(saapui klo 10.15)

Kimmo Kääriäinen, Kirkon ulkoasiain osaston johtaja (poistui klo 11.59)

Risto Jukko, Kirkon lähetystyön keskuksen johtaja

Maria Mountraki, projektikoordinaattori, Kirkon lähetystyön keskus

Mervi Ritokoski, kirkon lähetystyön toimikunnan jäsen, Espoon hiippakunta

Laura Huovinen, asiantuntija, Kirkon lähetystyön keskus

Keskustelun pohjana seuraavat dokumentit:

Suomen Lähetysseuran vuosikertomus

Suomen Lähetysseuran raportti ohjauskeskustelua varten 2023

Kirkon Lähetystyön keskuksen johtaja Risto Jukko aloitti kokouksen esittäytymiskierroksella. Puheenjohtaja, piispa Jari Jolkkonen johti alkurukouksen. Puheenjohtaja kävi läpi ohjauskeskustelun periaatteet ja keskustelun rakenteen ja aikataulun. Risto Jukko johti teemakeskusteluun raportin kysymysten pohjalta.

Suomen Lähetysseuran toiminta ja talous

Henkilöstömuutoksia on tapahtunut sekä johtoryhmätasolla että muussa henkilöstössä. Strategiaa on jalkautettu vuonna 2023. SLS:n työ tavoittaa noin 5 000 000 ihmistä, hankkeita on 199.

Taloudessa toiminnan tuotot ovat 25,7 miljoonaa, toiminnan menot 27,9 miljoonaa. Kyseessä on pitkäaikainen taloudellinen rakenteellinen alijäämä. Taloutta on pyritty ratkaisemaan eri tavoin, mm. kustannusten vähennyksillä, omaisuuden myynnillä ja rahastoilla, lisäämällä varainhankintaa. Yksittäisten lahjoittajien määrä on kasvussa. Kulurakenne kuitenkin on pysynyt raskaana ja viimeisen kahdeksan vuoden aikana alijäämäisiä budjetteja on ollut seitsemän. Käynnissä on kartoitusvaihe sopeutusten valmistelemiseksi ja hallituksen päätöksenteon tueksi.

Rahoituksen rakenne koostuu seurakunnilta (97,5 % Suomen ev.-lut. seurakunnista on seurakuntasopimuksen piirissä) saatavista tuloista (7,9M), lahjoituksista (2,8M) ulkoministeriön tuesta (6,5M, josta 5,9M kehitysapuun, 90.000e rauhantyöhön), testamenttituotoista (2,6M) sekä kolehtituotoista, keräyksistä ja muista lahjoituksista sekä omaisuuden tuotoista. Kauneimmat joululaulut tuottivat vuonna 2022 noin 0,87 miljoonaa euroa. Seurakunnilta saatavat tuotot ovat vähentyneet vuodesta 2019 noin 0,4 miljoonalla eurolla.

Kulurakenteessa ulkomaan työhön käytetään 17,6M, kotimaan työhön 8,1M ja kokonaishallintoon 2M vuositasolla.

SLS:n lähetystyön ymmärrykselle löytyi vuosikokouksessa tukea. Strategiaprosessi oli osallistava ja kumppaneiden konsultointi on toiminnan kannalta tärkeä prosessi. Lähetysseuran lähetysten toiminnan sisältö syntyy vuorovaikutuksessa kumppaneiden kanssa. Kumppaneiden hankkeissa n. 1200 työntekijää sekä omia työntekijöitä 176. Ohjelmaohjauksessa on pyritty kartoittamaan kumppaneiden tarpeita. SLS kiinnittää raportoinnissa tähän tulevaisuudessa huomiota ja ohjaa strategisesti työtä taloudellisesti vakaista hiippakunnista sinne, missä tuki tuo lisäarvoa.

Kotimaantyössä toiminnassa on aktiivista vapaaehtoistyötä ja seurakuntavierailuja sekä konseptinkehitystä. Lähetysseuran kannattajia on tutkittu laajasti ja tutkimuksen yhteydessä myös pohdittu lähetyskäsitystä, keskimääräinen kannattaja on yli 50-vuotias pienellä paikkakunnalla asuva nainen. Myös pääkaupunkiseudulla tavoitetaan paljon ihmisiä. Sosiaalisen median kautta tavoitetaan myös nuoria kannattajia.

Kirkon sisäinen polarisaatio on nähtävissä lähetyskeskustelussa. Se heijastuu myös Lähetysseuran sisällä: esimerkiksi perinteiset kannattajat maaseudulla ja uudet tukijat kaupungissa odottavat Lähetysseuran työltä eri asioita, jotka joskus saattavat olla keskenään ristiriidassa. Strategiansa mukaisesti SLS haluaa pitää kiinni kokonaisvaltaisen lähetysten ajatuksesta. SLS toivoo, että lähetysten riittävästä mielikuvasta voitaisiin keskustella kirkon lähetystyön toimikunnassa. Lähetysseura toivoo toisenlaista brändipuhetta lähetyksestä ja järjestöjen keskinäisen yhteistyön terävöittämistä. SLS:lle on tärkeää sekä yhteisen virkakäsityksen että sukupuolten ja seksuaalisen suuntautumisen arvonn tunnistaminen.

Yhteinen todistus ja kumppanuudet

SLS tekee Yhteisen todistuksen mukaista yhteistyötä. SLS:n työ tavoittaa 5 000 000 henkilöä mediatyö mukaan lukien, joista 90.000 eivät olleet kuulleet ennen evankeliumia. Seurakuntien ja sen jäsenten tehtävien osalta SLS toimii sopimuksen mukaan ja vaikuttaa laajalti myös Suomessa. Lähetyskasvatuksen ja aikuistyön yhteinen työ kotimaassa haaste, johon on tartuttava. Hiippakuntayhteistyössä on kahdella alueella aloitettu palvelumuotoiluprosessi siitä, miten tulevaisuudessa voidaan toimia hiippakuntakontekstissa seurakuntia palvellen.

Lähetysseurassa ei työskentele lähetettynä muualla vihittyjä pappeja, mutta kotimaan työssä työskentelee yksi muualla diakoniksi vihitty.

SLS ei ylläpidä omaa uskontodialogitoimintaa, mutta toimintaympäristöissä, kuten Jerusalemin Felm-keskuksen yhteydessä, uskontojen vuoropuhelu heijastuu työhön.

SLS tukee luterilaisia kirkkoja ja luo jatkuvasti ekumeenisia yhteyksiä. Työntekijöille on valmistunut ekumeeninen toimintaohje. Yhteistyöstä hyviä esimerkkejä ovat johtajuuden ja kriisiaikojen tukimallit. SLS toimii perussopimuksen periaatteiden mukaisesti.

Lähetyskumppanuusneuvottelut

SLS:n suunnitelmana on tuoda kumppaneita Suomeen ja järjestää digitaalisia kohderyhmäkuulemisia kumppanuuskonsultaation lisäksi alkuvuodesta, joissa kartoitetaan kumppanien tarpeita. Tärkeää on kuulla myös kumppanien odotuksista seurakunnille ja seurakuntayhtymille. Lähetysseuralla on edustaja lähetyskumppanuusneuvottelujen suunnitteluryhmässä, ja SLS:n viestintä tarjoaa tukea prosessiin.

Muut asiat

Lähetysseura täyttää ensi vuonna 165 vuotta.

Ohjauskeskusteluissa otettiin esille myös mahdollinen yhteys Suomen Lähetysseuraan liittyvän identiteettikeskustelun ja sen taloudellisen kehityksen välillä. Viime vuosina on keskusteltu SLS:n identiteetistä lähetysjärjestönä ja kysytty, onko sen painopiste siirtymässä lähetysjärjestöstä enemmän kehitysyhteistyötä tekeväksi järjestöksi. Kun kokonaisvaltaiseen lähetystyöhön kuuluu sekä evankeliumin julistaminen että diakoninen palvelu, onko SLS:n strategiassa ja toiminnassa jälkimmäisen merkitys alkanut korostua ja edellisen liudentua? Tätä keskustelua on käyty sekä julkisuudessa että Lähetysseuran sisällä esimerkiksi vuosikokousten yhteydessä. Samalla vapaaehtoinen kannatus on laskenut pitkään. Ohjauskeskusteluissa kysyttiin, voisiko näillä asioilla olla jokin yhteys.

Lähetysseuran kannalta on joka tapauksessa tarkoituksenmukaista terävöittää sen lähetysjärjestöidentiteettiä strategiassaan, toiminnassaan ja viestinnässään.

Muistion laati:

Laura Huovinen, asiantuntija, Kirkon lähetystyön keskus

Suomen Lähetyssseuran raportti Kirkon lähetystyön keskuksen ohjauskeskustelua varten 21.8.2023

1: Toiminta ja talous

Toiminta

Lähetyssseuran verkkosivuilla on luettavissa [tiivistelmä Lähetyssseuran toiminnasta vuodelta 2022](#). Laajemmin toimintavuodesta [toimintakertomuksessa](#).

Tulos (tulot/menot)

2023 (budjetti) 26,6 milj. €

(2022 25,7 milj. € / 27,9 milj. €; 2021: 27,9 milj. € / 25,7 milj. €; 2020: 27,6 milj. € / 28 milj. €)

Seurakuntien talousarviomäärärahat

2022: 7,9 milj. €

(2021: 8,0 milj. €; 2020: 8,3 milj. €; 2019: 8,3 milj. €)

Vapaaehtoistuotot seurakunnista (vapaaehtoinen kannatus + kolehdit)

2022: 1,6 + 1,2 = 2,8 milj. €

(2021: 1,4 + 0,5 = 1,9 milj. € (sisältää kirkkohallituksen kolehtikompensaation); 2020: 1,3 + 0,7 = 2 milj. € (sisältää kirkkohallituksen kolehtikompensaation) 2019: 2,2 + 1,6 = 3,8 milj. €)

Työntekijöiden määrä

2022: 177 työntekijää, joista 67 ulkomaantyötä tekeviä työntekijöitä (heistä 17 teki työtä määräaikaaisesti kotimaasta) käsin. Lähetyssseuran hankkeissa työllistyi lisäksi 1192 paikallista ihmistä toimintamaissa. (2021: 169 työntekijää, joista 67 ulkomailla työtä tekeviä työntekijöitä (ja 4 ulkomaantyöntekijää oli määräaikaaisessa kotimaantehtävässä). Lisäksi Lähetyssseuran tukemissa hankkeissa maailmalla työskentelee yhteensä 1224 paikallista työntekijää. 2020: 188 työntekijää, joista 62 ulkomailla; 2019: vuoden lopussa 207 työntekijää, joista 77 ulkomailla työtä tekeviä työntekijöitä)

Keskeisimmät henkilövaihdokset

Merkittävin henkilövaihdos oli toiminnanjohtaja Rolf Steffanssonin siirtyminen toisiin tehtäviin ja uuden toiminnanjohtajan, Pauliina Parhialan, aloitus elokuussa 2023. Myös hallinto- ja talousjohtaja vaihtui, kun Tarja Larmasuo jäi eläkkeelle ja Jaana Seppänen aloitti tehtävässä toukokuussa 2023.

Uusi strategia

Vuonna 2023 Lähetyssseura alkoi toteuttaa uutta strategiaa, joka keskiössä on uskon, toivon ja rakkauden vahvistuminen maailmassa. Uusi [Lähetyssseuran strategia](#) vuosille 2023-2028 löytyy verkkosivuiltamme.

2. Yhteinen todistus

Miten yhteinen todistus ja sen toimintaperiaatteet ovat tukeneet lähetysjärjestönne ja kirkon yhteistyötä viimeksi kuluneen (vajaan) vuoden aikana?

1. *Kirkon perustehtävä eli missio on julistaa Jeesusta Kristusta maailman pelastajana ja edistää Jumalan valtakuntaa. Kaiken kirkon toiminnan tulee olla missionaarista. Kirkon lähetystehtävä on kokonaisvaltainen. Kokonaisvaltaiseen missioon kuuluu pelastavan evankeliumin julistaminen, diakoninen palvelu ja vaikuttaminen yhteisen hyvän edistämiseksi. Kirkon eri toimijat osallistuvat Jumalan lähetystehtävään eri tavoin omista lähtökohdistaan.*

Perussopimuksen edellyttämä kokonaisvaltainen missio on toiminut ohjenuorana ja kantavana periaatteena Lähetysseuran uudessa strategiassa, jossa kirkkojen missionaarisuuden vahvistaminen, syrjäytettyjen voimaannuttaminen ja paikallisten rauhanrakentajien tukeminen toimii keskeisinä teemoina. Lähetysseuran strategian lähtökohta on paikallisten kirkkojen, kristittyjen, rauhanrakentajien ja kansalaisjärjestöjen toimijuus Jumalan lähetystehtävässä.

Esimerkkejä työstämme vuodelta 2022:

- Kristinuskon hyvä sanoma tavoitti Lähetysseuran toiminnassa maailmalla 87 105 seurakunnan ulkopuolella olevaa ihmistä
- Raamattua käännettiin 15 vähemmistökielelle.
- Lähetysseuran työn piirissä oli (mediatyö mukaan lukien) noin 5 000 000 ihmistä.

2. *Seurakuntien ja sen jäsenten tehtävä on edistää lähetystyötä ja harjoittaa diakoniaa. Lähetysten ja kansainvälisen diakonian sopimusjärjestöt ovat seurakuntien kumppaneita kokonaisvaltaisen lähetystehtävän toteuttamisessa. Ne tukevat asiantuntemuksellaan ja kumppaniverkostoillaan seurakuntia ja hiippakuntia missionaarisuudessa ja lähetystehtävän toteuttamisessa. Hiippakunnat, seurakunnat ja sopimusjärjestöt sitoutuvat yhteistyön jatkamiseen ja kehittämiseen.*

Lähetysseura toimii tämän periaatteen mukaisesti. Esimerkkejä työstämme tähän teemaan liittyen vuodelta 2022:

- Etsivän diakoniatyön avulla löydettiin 932 riiston tai hyväksikäytön kohteeksi joutunutta ja aiemmin tavoittamatonta ihmistä.
- 2 489 lasta ja nuorta sai taloudellista tukea koulunkäyntiin.
- Naisten asemaa parantaviin toimintoihin osallistui yhteensä 6 023 ihmistä

3. *Lähetysten ja kansainvälisen diakonian sopimusjärjestöjen päätehtävä on toiminta ulkomailla. Sopimusjärjestöillä voi olla erilaisia toiminnan painopisteitä. Lähetysjärjestöt tukevat eri tavoin kumppanikirkkojen ja verkostojen missionaarisuutta sekä lähettävät lähetystyöntekijöitä kansainvälisiin tehtäviin. Kotimaassa sopimusjärjestöt sopivat kumppanuuden muodoista hiippakuntien ja seurakuntien kanssa.*

Pääpaino Lähetysseuran toiminnassa on yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Päävastuu tarpeiden määrittelystä ja toiminnan ohjaamisesta on paikallisella kumppanilla, joka tuntee parhaiten paikallista kontekstia. Lähetysseuran kotimaisen toiminnan tehtävä on resursoida ulkomaantyötä lähetyskasvatuksen, viestinnän, varainhankinnan ja esirukousten muodossa.

Kotimaan kumppanuuksia ohjaavat seurakuntien kanssa tehdyt palvelusopimukset, joissa määritellään tuen ja yhteistyön muodot. Vuonna 2022 91 prosentilla Suomen evankelis-luterilaisista seurakunnista oli palvelusopimus Lähetysseuran kanssa. Ruotsinkielisistä seurakunnista sopimusseurakuntien osuus oli 97,8 prosenttia. Lähetysseuran työntekijät vierailivat seurakunnissa 294 kertaa, mikä oli yli kolmanneksen enemmän kuin edellisellä vuonna.

4. *Kirkko ja kirkon sopimusjärjestöt edistävät kaikkien osallisuutta kirkon kokonaisvaltaisen mission toteuttamisessa. Keskeisessä asemassa on seurakuntalaisten vapaaehtoisen toiminnan tukeminen. Vapaaehtoistoiminta voi toteutua seurakunnissa tai lähetysjärjestöjen toiminnan kautta.*

Lähetysseuran vapaaehtoistyö, kuten Lähde liikkeelle-, Felm Volunteer-, alumni- ja taidetoiminta sekä musiikkituotannot tavoittivat vuoden 2022 aikana eri ikäryhmät ja nostivat lähetysten ja globaalien kirkon sisältöjä monimuotoisesti esiin.

5. *Lähetysjärjestöt osallistuvat kirkon yhteiseen lähetystyöntekijäkoulutukseen ja lähetykseen liittyvän viestinnän kehittämiseen. Kirkko ja kirkon sopimusjärjestöt yhdessä edistävät lähetys- ja globaalikasvatusta ja lisäävät missiologista tietämystä erityisesti kirkon työntekijöiden perus- ja täydennyskoulutuksessa. Lähetys- ja globaalikasvatuksen tavoitteena on edistää luottamushenkilöiden ja erityisesti nuorten ja nuorten aikuisten mahdollisuuksia osallistua kirkon kokonaisvaltaisen mission toteuttamiseen*

Lähetysseura antoi panoksen kirkon yhteisiin asiakirjoihin tuottamalla globaaleja näkökulmia Lapsistrategian toteuttamisasiakirjaan ja Millenniaalien kirkko -dokumenttiin sekä Globaalit silmälasit -osiota kirkon Polku-toimintamalliin. Katsomusaiheisia webinaareja pidettiin sekä opettajaksi opiskeleville että osana opettajien täydennyskoulutusta. Opettajia ja seurakuntia koulutettiin kouluyhteistyön kysymyksissä. Lasten ja nuorten keskuksen kanssa käynnistettiin prosessi rippikoulujen ja nuortenleirien yhdistämiseksi, ja kansainväliset rippikoulut käynnistetään järjestöjemme yhteistyönä vuonna 2024.

6. *Kirkon missiolla on ekumeeninen ja uskontojen välisen vuoropuhelun ulottuvuus. Lähetystyötä toteutetaan mahdollisuuksien mukaan ekumeenisesti yhdessä toisten kristittyjen kanssa ja aina kunnioittavassa vuoropuhelussa toisin uskovien kanssa. Niissä maissa, joissa on useampia luterilaisia kirkkoja, uudet yhteistyökumppanit pyritään löytämään olemassa olevien Luterilaisen maailmanliiton jäsenkirkkojen joukosta. Sopimusjärjestöt tiedottavat piispainkokoukselle toimintansa merkittävistä laajennuksista ja muutoksista.*

Lähetysseuran tavoite on luterilaisten kirkkojen välisen yhteistyön vahvistaminen. Olemme aktiivinen toimija Luterilaisessa maailmanliitossa, ja toimimme eri luterilaisten kirkkojen yhteistyön vahvistamiseksi mm. Myanmarissa, Namibiassa ja Taiwanilla. Olemme myös lähetystyöhön ja kansainväliseen diakoniaan erikoistunut järjestö Kirkkojen Maailmanneuvostossa. Vuoden 2022 aikana Lähetysseura kokosi eri uskontokuntien edustajia yhteensä 19 uskontodialogitapahtumaan.

7. *Seurakuntien ja lähetysjärjestöjen yhteistyössä lähetysjärjestöt noudattavat kirkolliskokouksen päätöstä Pappisviran avaaminen naisille (11/1986, § 34). Tilanteessa, joissa virkakäsitysten erilaisuus muodostuu ongelmaksi, seurakunnat ja lähetysjärjestöt toimivat piispainkokouksen ohjeistusten (Piispainkokouksen tiedoksianto 1/2006 kirkkohallitukselle, liite 1 Piispainkokouksen selonteko erilaisten virkanäkemyksen aiheuttamien työyhteisöongelmien hoitamiseksi) mukaisesti. Kirkon sopimusjärjestöt kunnioittavat kumppanikirkkojen virkaratkaisuja ja sisäistä keskustelua, eivätkä saa aiheuttaa toiminnallaan haittaa.*

Lähetysseura toimii tämän periaatteen mukaisesti.

3. Kumppanuudet

Miten organisaationne toteuttaa lähetystyötä ja kansainvälistä diakoniaa ekumeenisesti?

Lähetysseura on toiminnassaan sitoutunut ekumeenisen yhteistyön vahvistamiseen. Strategiakauden 2023-2028 aikana Lähetysseura pyrkii edistämään seuraavia erityistavoitteita:

- Systemaattisesti rakennetun teologisen koulutuksen kehittäminen kumppanikirkkojen kanssa
- Luomaan vuoropuhelutiloja transkontekstuaalisille teologioille
- Edistämään osallistavaa ja inklusiivista kirkon johtajuuden muodostumista ja oppimista

- Vahvistamaan ekumeenista yhteistyötä ja tukea paikallisille kirkkoille rauhan ja sovinnon edistämiseksi
- Puolustamaan ilmasto-oikeutta, sukupuolten tasa-arvoa ja vammaisten oikeuksia
- Helpottamaan paikalliskirkkojen ja kristillisten järjestöjen toimijuutta sekä paikallista johtajuutta

Lähetysseuran pääasiallinen kansainvälinen yhteistyökumppani on Luterilainen maailmanliitto (LML) jonka kanssa Lähetysseura toimii alueellisella ja ohjelmatasolla sekä eri verkostoissa. Lähetysseura on myös ACT Alliancen jäsen sekä Kirkkojen maailmanneuvoston (KMN) jäsen *specialized ministry* –statuksella, lähetystyöhön ja kansainväliseen diakoniaan erikoistuneena järjestönä.

Lähetysseuran pitkäaikaisia kirkkokumppaneita ovat luterilaisten kirkkojen lisäksi olleet paikalliset kirkot, joilla on ekumeeninen tausta, Mekane Yesus -kirkko (EECMY) Etiopiassa ja Pakistanissa United Church, sen Peshawarin hiippakunta.

Lähetysseuran ekumeeninen toiminta ja sen tavoitteet vuosille 2023–2028 on tarkemmin määritelty ekumeenisessa toimintaohjeessa, joka on valmistunut alkuvuodesta 2023. Toimintaohje kuvaa Lähetysseuran ohjelmallisia tavoitteita ekumeenisille yhteistyölle sekä sisäisiä toimintatapoja.

Miten hyödynnätte kirkon lähetyskumppanuusneuvottelua 2024 kumppanuuksien syventämiseksi niin kansainvälisten kuin kotimaisten kumppanien (seurakunnat, seurakuntayhtymät, hiippakunnat, muut sopimusjärjestöt) kanssa?

Lähetysseuran suunnitelmissa on pitää parin päivän mittainen oma kumppanuuskonsultaatio Suomessa kirkon kumppanuusneuvottelujen yhteydessä strategisen yhteistyön syventämiseksi. Tämä konsultaatio on tarkoitettu aloittaa valmistelevilla virtuaalisilla tapaamisilla yhdessä Lähetysseuran yhteistyökumppanien edustajien kanssa. Suomessa olon aikana tavoitteena on myös saada edustajille järjestetyksi vierailuja eri seurakunnissa tiiviissä yhteistyössä kirkkomme kanssa.

Onko päätös pappisviran avaamisesta naisille tuottanut vaikeuksia yhteistyöhön kotimaisten ja/tai kansainvälisten kumppanien kanssa? Jos on, niin millaisia. Kuvatkaa niitä.

Yleisesti kotimaassa ei ole ongelmia, koska Lähetysseura on säännöissään sitoutunut Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tunnustukseen, kirkkolakiin, kirkkojärjestykseen ja ekumeenisiin sopimuksiin sekä kirkon virallisiin päätöksiin. Lähetysseura edellyttää työntekijöiden toimivan yhteistyössä kaikkien pappien kanssa riippumatta papin sukupuolesta. Seurakuntayhteistyössä Lähetysseura edellyttää, että kaikki sen palveluksessa olevat papit voivat hoitaa tehtäviään ja käyttää virkaan kuuluvia oikeuksiaan.

Lähetysseura näkee, että naisten vihkiminen papiksi on ollut siunaus maailmanlaajuiselle kirkolle ja vienyt kirkon kokonaisvaltaista lähetystyötä eteenpäin.

Lähetysseuralla on muutama yhteistyökirkko (esim. Senegalissa ja Pakistanissa), joilla on erilainen virkakäsitys. Lähetysseura on kuitenkin aina kunnioittanut paikallisen kirkon virkakäsitystä ja toiminut hyvässä yhteistyössä erilaisesta virkakäsityksestä huolimatta. Keskustelu virkakäsitysten osalta jatkuu näiden kumppanikirkkojen kanssa. Lähetysseura on valmis avustamaan asiassa, jos kumppanikirkolla on siihen pyyntö.

Onko järjestönne kansainväliseen työhön lähetettyjä vihitty papeiksi muuhun kuin Suomen ev. lut. kirkkoon? Jos on niin missä, milloin ja miksi.

Lähetysseura ei ole lähettänyt kansainväliseen työhön muualla vihittyjä. Poikkeuksena yksi työntekijä, joka on aikanaan vihitty Inkerin kirkon diakonin virkaan. Lähetysseuran palveluksessa ollessaan hän on toiminut talous- ja hallintotehtävissä Venäjällä ja viimeksi Kolumbiassa.

OHJAUSKESKUSTELU: MEDIALÄHETYS SANANSAATTAJAT (SANSA)

Aika 20.9.2023 klo 14-16.30
Paikka Kirkkohallitus, nh. Getsemane

Läsnä Mikko Matikainen, toiminnanjohtaja, Sansa
Ville Hoikkala, hallituksen puheenjohtaja, Sansa
Pirjo Kuuluvainen, hallintojohtaja, Sansa (Teams)
Juri Veikkola, operatiivinen johtaja

Jari Jolkkonen, piispa, kirkon lähetystyön toimikunnan puheenjohtaja (Teams)
Risto Jukko, johtaja, Kirkon lähetystyön keskus
Kimmo Kääriäinen, ulkoasiain osastonjohtaja, Kirkkohallitus
Maria Mountraki, projektikoordinaattori, Kirkon lähetystyön keskus
Mervi Ritokoski, kirkon lähetystyön toimikunnan jäsen
Sari Blom, ulkoasiain osaston johtajan sihteeri, Kirkkohallitus (Teams)

Ohjauskeskustelussa oli käytettävissä Sansan dokumentit:

- vuosikertomus 2022
- raportti ohjauskeskustelua varten 2023

1. Sansan toiminta ja talous

Sansan budjetti on pysynyt vuosia noin 3,5 miljoonassa eurossa. Kannatustuotoista hieman yli puolet tulee seurakunnista ja loput yksityisiltä. Seurakuntien kannatus on noin 1,9 miljoonaa euroa. Sansa saa jonkin verran testamenttituloja: vuonna 2023 lähes 400 000 euroa, mikä täydentää taloutta, mutta testamenttilahjoitusten varaan ei voi taloutta suunnitella. Sansan kulut jakaantuvat ulkomaantyöhön (61 %), ulkomaista työtä tukevaan työhön kotimaassa (24 %) ja tavoittavaan työhön kotimaassa (8 %). Yleishallinnon kulut ovat noin 7 %:n luokkaa. Yleinen talouden taantuma ja inflaatio ovat nostaneet kuluja. Henkilöstökulut ovat Sansan suurin kuluerä palkkakustannusten nousun myötä, vaikka henkilöstön määrässä on tapahtunut pientä laskua. Vuoden 2024 budjetti tulee olemaan alijäämäinen, mutta siitä huolimatta Sansan talous on vakaalla pohjalla ja taloutta seurataan tiiviisti. Kotimaan tavoittava työ ei ole toteutunut odotusten mukaisesti vuonna 2023. Varainhankintaan pitää panostaa enemmän.

Sansassa on tällä hetkellä 26 työntekijää, joista seitsemän toimii ulkomaantyössä. Sansa toimii aina paikallisten kumppanien kautta. Kansallisia työntekijöitä on kuusi. Henkilöstöä on vähentynyt etenkin tukitoiminnoista, kun taloushallinnon tehtävät ovat siirtyneet Järjestöapu Oy:lle. Sansalla on runsaat 200 varsinaista jäsentä, joista noin puolet on seurakuntajäseniä. Sansalla on 228 yhteistyösopimusta seurakuntien kanssa.

Sansa seuraa tarkkaan oman toimintansa vaikuttavuutta, minkä perusteella voimavaroja suunnataan sinne, missä on eniten potentiaalia. Matkapuhelinverkoja rakennetaan kovaa vauhtia maailmalla, jolloin myös Sansa keskittää omaa työtään yhä enemmän mobiiliin suuntaan. Sansan mediatutkija seuraa mediatilannetta mm. Intiassa: miten hyvin tavoitetaan seuraajia, minkälaisia muutoksia on edessä ja millaisia vaikutuksia on havaittavissa.

Sansan suurimmat työalueet ovat Intia, Keski-Aasia, Pohjois-Afrikka ja Lähi-itä. Sosiaalisen median alustat ovat yhä suosituimpia monissa maissa. Mobiililaitteiden määrä kasvaa tuntuvasti koko maailmassa. Suosiota selittää niiden edullisuus. Sisällöntuotto mobiililaitteille vaatii uusia kumppanuuksia. Median kautta tehdään julistustyötä, mutta myös muita elementtejä tarvitaan: esim. rauhanteemat ovat tärkeitä mm. Afrikassa.

Seurakuntayhtymät/seurakunnat lähettävät lähetysjärjestöille vuosittain kyselyitä, joissa kysytään etenkin järjestön kantaa yhdenvertaisuusasioihin. Nykyään kyselyiden sävy on terävöitynyt aiempaan verrattuna. Sansa ei kysy kenenkään perhemuotoa tai seksuaalista suuntautuneisuutta rekrytoinneissa tai muutenkaan. Kyselyihin vastaaminen on työlästä ja aikaa vievää. Lisäksi kyselyt ovat rinnakkaisia kirkon keskushallinnon viralliselle ohjauskeskustelujärjestelmälle. Sansa kokee, että seurakunnat yhdessä järjestöjen kanssa toteuttavat kirkon lähetystehtävää, jolloin seurakunnat eivät ole vain rahoittajan roolissa.

2. Yhteinen todistus, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetysten peruslinjaus 2023 ja sen toimintaperiaatteet.

- Miten Yhteinen todistus ja sen toimintaperiaatteet ovat tukeneet järjestönne yhteistyötä viimeksi kuluneen (vajaan) vuoden aikana?

Sansan oma itseymmärrys on linjassa Yhteisen todistuksen periaatteiden kanssa. Sansa on osa Jumalan lähetystä ja tuo oman lisänsä kirkon lähetystyöhön.

3. Kumppanuudet

- Miten organisaationne toteuttaa lähetystyötä/kansainvälistä diakoniaa ekumeenisesti?

Kansainvälisesti Sansan pääkumppanit ovat SAT-7, FEBC (Far East Broadcasting Company), TWR (Trans World Radio) ja LML (Luterilainen maailmanliitto), joiden lisäksi on myös paikalliskumppaneita. Mediatyötä tehdään yli tunnustuskuntarajojen. Paikalliset kristityt tuottavat mediasisältöä kieliryhmä pohjaisesti.

Kotimaassa Sansan kumppaneita ovat seurakunnat. Sansalla on Teamsissä toimiva Lähetyskiihdyttämö, jonka kautta Sansa jakaa informaatiota paikallisseurakunnissa lähetysvastuussa oleville. Sansa on myös vahvistanut mediatiimiään auttamaan seurakuntia, mm. Women of Hope-ryhmien eli Toivoa naisille työn kautta. Maahanmuuttajia varten voidaan tuottaa mm. farsinkielistä materiaalia ja kahden kulttuurin välissä eläville rakennetaan Sunnuntai-aplikaatiota sekä muuta kumppanien kanssa tuotettua tukimateriaalia.

- Miten hyödynnätte kirkon lähetyskumppanuusneuvottelua 2024 kumppanuuksien syventämiseksi niin kansainvälisten kuin kotimaisten kumppaneiden (seurakunnat, seurakuntayhtymät, hiippakunnat, muut sopimusjärjestöt) kanssa?

Sansan kumppaneista kaksi vierasta Intiasta sekä yksi Sat-7:stä on tulossa elokuussa 2024 pidettävään lähetyskumppanuusneuvotteluun. Edeltävän viikonlopun he ovat mukana Medialähetyspäivillä Kuopiossa.

- Onko kirkolliskokouksen päätös pappisviran avaamisesta naisille (11/1986, § 34) tuottanut vaikeuksia yhteistyöhön kotimaisten ja/tai kansainvälisten kumppanien kanssa? Jos on, niin millaisia? Kuvatkaa niitä.

Sansa tekee mediatyötä, eikä virkakysymys nouse esiin sen työssä kotimassa eikä ulkomailla. Sansan työyhteydessä tai vapaaehtoistoimijoissa on ollut sekä miehiä että naisia, jotka on vihitty pappisvirkaan. Mitään vaikeuksia ei ole esiintynyt.

- Onko järjestönne kansainväliseen työhön lähetettyjä henkilöitä vihitty papeiksi muuhun kuin Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon? Jos on, niin missä, milloin ja miksi?

Sansan-kaksi työntekijää Seija Uimonen ja Elina Braz de Almeida ovat opiskelleet Kroatiassa asuessaan teologiaa Kroatian kirkon yhteydessä. Heidät on Kroatian evankelis-luterilaisen kirkon pyynnöstä vihitty sen papeiksi vuosina 2000 ja 2013. He ovat tietoisia siitä, että ko. vihkimys oikeuttaa heidät toimimaan vain Kroatian kirkon pappeina.

Muistion laati:

Sari Blom, sihteeri

Kirkon lähetystyön keskus Raportti ohjauskeskustelua varten 20.9.2023

Tänä kesänä Sansa täytti 50 vuotta. Tätä juhlittiin Medialähetyspäivillä Hyvinkään kirkossa 9.-11.6.2023. Päivien otsikko ”yhteydessä” näkyi ohjelman otsikoissa ja sisällöissä sekä Kiljavan opistolla 8.6. pidetyssä vaikuttavuusseminaarissa, johon osallistui medialähetyspäiville saapuneita kumppaneitamme. Toteutimme Sansan strategiaa, jossa osaaminen, kasvu ja vaikuttavuus ovat keskiössä. Saimme hyvän alun, jonka pohjalta työ kumppaniemme kanssa jatkuu.

Sansassa on ollut monia johtajavaihdoksia tämän vuoden aikana. Tammikuussa Arto Antturi jätti tehtävänsä toiminnanjohtajana. Kevätkauden va. toiminnanjohtajana oli Marko Pihlajamaa. Sansan hallitus valitsi kesäkuussa toiminnanjohtajaksi Mikko Matikaisen. Syyskuussa Globaaliin lähetystyön johtaja Marko Pihlajamaa siirtyi toiseen työhön. Uudeksi Globaalin lähetystyön johtajaksi Sansan hallitus valitsi Juri Veikkolan. Väliaikaiseksi kotimaantoimintojen johtajaksi hallitus kutsui Roy Rissanen 15.3.2024 asti. Hän toimii samalla opintovapaan sijaisena. Va. hallintojohtajana on keväästä asti palvellut Pirjo Kuuluvainen.

Sansan toimii kirkon lähetysjärjestönä, seurakuntien lähetystyön toteuttajana ja kumppanina. Sansa toteuttaa Jeesuksen kirkolle antamaa lähetystehtävää levittämällä ensisijaisesti median avulla Raamatussa ilmoitettua evankeliumia ristiinnaulitusta ja ylösnoussesta Jeesuksesta Kristuksesta ihmisille pelastukseksi (sansan säännöt, 2§). Sansa sitoutuu osaltaan lähetysten peruslinjaukseen ”Yhteinen todistus, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetysten peruslinjaus 2023”.

Toimimme kirkon lähetystyötä ja ekumeniaa koskevien linjauksen mukaisesti seurakuntien lähetystyön kanavana ja kumppanina. Toteutamme ja edistämme yhdessä Missio Deitā erityisesti median ja sen avaaminen mahdollisuuksien kautta. Haluamme edistää mediasisältöjen avulla lähetystyöhön sitoutumista ja uskon avautumista sekä kotimaassa että ulkomailla.

1. Sansan toiminta ja talous

Toiminnan ja talouden tunnusluvut: budjetti verrattuna kahteen edelliseen vuoteen, talousarviomäärärahat ja vapaaehtoinen kannatus, työntekijämäärä, keskeiset henkilövaihdokset.

Sansan talous on suuruusluokaltaan 3,6 M€ vuodessa. Kannatustuotot muodostuvat seurakuntien kannatuksesta (54 %) ja yksityisestä kannatuksesta (46 %). Kulut jakautuvat karkeasti ottaen neljään osaan: ulkomaantyö (61 %), ulkomaista työtä tukeva työ kotimaassa (24 %), tavoittava työ Suomessa (6 %) ja yleishallinto (7 %). Lisäksi on pienehköjä liiketoiminnan ja omaisuuden hallinnan kulueriä (2 %).

Uskomme lähetyskannatuksen hienoiseen kasvuun. Talousarviota 2024 valmistellaan siten, että tuloraamia on korotettu 5 % vuoden 2022 toteumasta. Kulujen nousu on inflaation kiihtymisestä johtuen realiteetti, johon varaudutaan menobudjetin supistamisella. Kuluvan vuoden testamenttituloista osa käytetään mahdollisesti alijäämäisen talousarvion kattamiseen.

Vuodesta 2023 alkaen Suomessa tehtävä tavoittava työ on erotettu lähetyskannatuksesta erilliseksi toiminnanalaksi, jolle kerätään myös varoja. Toiminnanala sisältää mm. radioraamattukoulun RKK ja maahanmuuttajien parissa tehtävän työn. Kuluvana vuonna tavoittavan työn varojen hankinta ei näytä toteutuvan odotetulla tavalla. Tämä katetaan Sansan katteesta.

Sansan tase (1355 t€) on vakaa; vierasta pitkäaikaista pääomaa ei ole lainkaan.

Yksikkö 1000€	Tot. 2021	Tot. 2022	TA 2023
Kolehtituotot (virallinen + muut)	53	132	130
Nimikkosopimustuotot	235	359	270
Talousarvioavustukset	1373	1302	1340
Muut seurakuntatuotot	139	128	140

SEURAKUNTAKANNATUS YHTEENSÄ	1800	1921	1880
YKSITYISKANNATUS YHTEENSÄ	1421	1290	1310
Testamenttituotot	199	365	100
LÄHETYSKANNATUS YHTEENSÄ	3420	3576	3290
MUUT TULOT	115	49	334
<u>KAIKKI TULOT YHTEENSÄ</u>	<u>3535</u>	<u>3625</u>	<u>3624</u>
Ulkomaantyön kulut			
Intia yhteensä	275	310	336
Aasia yhteensä	634	469	632
Lähi-Itä yhteensä	494	532	590
Afrikka yhteensä	52	73	82
Eurooppa yhteensä	185	236	179
Global yhteensä	113	230	188
Suunnittelu ja seuranta yhteensä	328	351	294
ULKOMAANTYÖ	2081	2201	2301
 TAVOITTAVA TYÖ SUOMEN KIELELLÄ	 214	 236	 280
KOTIMAINEN TYÖ	738	897	926
YLEISHALLINTO	232	275	212
<u>KAIKKI KULUT YHTEENSÄ</u>	<u>3350</u>	<u>3610</u>	<u>3719</u>
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	185	15	-95
 Työntekijämäärä	 30	 30	 26

Työntekijämäärä on vähentynyt erityisesti taloushallinnossa eläköitymisten ja vuoden 2023 alusta tapahtuneen talous- ja henkilöstöhallinnon tehtävien ulkoistamisen myötä. Lähetysjärjestöjen yhteinen palvelukeskus Järjestöapu Oy huolehtii pääasiassa Sansan kirjanpidon ja palkanlaskennan tehtävistä.

Lähetystyön tärkeimpiä tukitoimintoja ovat viestintä, verkostotoiminta, seurakuntapalvelut, varainhankinta ja hiippakunnallinen työ. Verkostotoimintaan kuuluu esimerkiksi kansainvälisestikin merkittävä Toivoa naisille (TWR Women of Hope) -työ. Suomessa toimii lähes 100 Toivoa naisille -rukousryhmää ja työn perustana olevien rukouskalentereiden tilausmäärä kasvaa jatkuvasti.

Medialähetys Sanansaattajat ry:llä on tällä hetkellä 204 varsinaista jäsentä, josta 99 on seurakuntajäseniä. Lisäksi yhdistyksellä on 651 kannattavaa jäsentä, jotka kaikki ovat yksityishenkilöitä. Sansalla on 228 yhteistyösopimusta 185 seurakunnan tai kappeliseurakunnan sekä neljän järjestön kanssa. Yhdistyksen hallitukseen kuuluu kuusi varsinaista ja kaksi varajäsentä. Hallituksen puheenjohtajana toimii Ville Hoikkala ja varapuheenjohtajana Maria Haapavaara. Yhdistyksen syyskokous 25.11.2023 valitsee uuden hallituksen ja puheenjohtajan.

Sansalla oli elokuussa 24 työntekijää ja heistä seitsemän toimii ulkomaantyössä. Lisäksi kansallisia työntekijöitä on kuusi. Tämä kuvastaa medialähetystyön erityislaatuisuutta. Emme juurikaan lähetä suomea puhuvia lähetystyöntekijöitä tekemään radio- tai tv-ohjelmia ulkomaille, vaan tuemme kumppanuuksien kautta paikallisia kristittyjä, jotka kertovat evankeliumia omalla äidinkielellään.

2. Yhteinen todistus, Suomen evankelisluterilaisen kirkon lähetysten peruslinjaus 2023 ja sen toimintaperiaatteet.

Yhteinen todistus peruslinjauksen 2023 kirjaukset ja näköalat ovat tuttuja jo kirkon edellisistä lähetysten peruslinjauksista. Kiteytykset ovat yhteneväiset Sansan toimintatapojen, arvojen ja tavoitteiden kanssa. Lähetysten peruslinjauksen englannin kielinen käännös auttaa Sansaa tekemään ymmärrettäväksi kansainvälisille media-, seurakunta- ja muille tahoille sen viitekehystä ja asemaa Suomen evankelisluterilaisten seurakuntien lähetystyön toteuttajana ja yhteistyökumppanina.

Sansa näyttäytyy kumppaneilleen seurakuntien ja lähetystyötä tukevien ihmisten yhteenliittymänä, Jumalan rakkauden kanavana, joka tekee työtään medialähetysten saralla. Toteutamme kirkon olemusta ja Jeesuksen seuraajien tehtävää todistuksessa, palvelussa ja vaikuttamisessa. Teemme työtä kaikkialta kaikkialle edistäen hyvää. Kumppanimme sanoittavat evankeliumin kulttuuriinsa sopivalla tavalla.

On tärkeää tutkia millainen työ ja mitkä välineet tuottavat parhaiten tulosta. Teemme mediatutkimusta ja vaikuttavuuden arviointia, jotta voimme käyttää hyvin toimivia medioita ja palautejärjestelmiä yhdessä kumppaniemme kanssa. Opetamme tekemään selkeämpiä ja mediapitoisempia raportteja, jotka auttavat Suomen seurakunta ymmärtämään paremmin tekemänsä hengellisen, sosiaalisen ja ekologisesti kestävänsä työn merkitystä. Tämä lisää lähetysinnostusta ja Kristuksen maailmanlaajan kirkon keskinäistä yhteyttä.

Mikään kirkkomme palvelutehtävä, vapaaehtoisuus tai pappeus ei ole sukupuoleen sidottuja. Kaikki voivat palvella osaamisensa ja Pyhän Hengen antamien armolahjojen mukaisesti. Tätä toteutamme ja edistämme tehdessämme kansainvälistä medialähetystyötä. Jeesuksesta kertoessaan kirkon tulee käyttää kieltä ja sellaisia välineitä, joita ihmiset ymmärtävät ja käyttävät. Ohjelmat ja mediasisällöt ovat paikallisten tekeminä ja paikallisilla kielillä, kulttuurisesti toimivia, tasa-arvoisuutta ja ekologisuutta vahvistavia.

Asiakirjan lopussa luetellut toimintaperiaatteet tukevat työtämme Suomessa ja kansainvälisesti. Kaikkia kristittyjä kutsutaan omien lahjojen ja mahdollisuuksien mukaan toteuttamaan Jumalan kokonaisvaltaista lähetystä ”Missio Deitä” tässä maailmassa.

3. Kansainväliset kumppanuudet

Sansan globaalit yhteistyökumppanit koostuvat primäärisesti kansainvälisistä medialähetysorganisaatioista, kuten TWR, SAT-7 ja FEBC, sekä näiden organisaatioiden paikallisista sidosryhmistä ja alueellisista luterilaisista kirkkokunnista. Olemme institutionaalisessa sopimussuhteessa Luterilaisen maailmanliiton kanssa. Strategiamme kohdistuu erityisesti geopolitiittisiin alueisiin, joissa kristillinen väestö on marginaalinen tai olematon — kuten Keski-, Itä- ja Kaakkois-Aasiaan, sekä alueisiin, joissa kirkollinen toiminta kohtaa rajoituksia, kuten Lähi-Itä, Pohjois-Afrikka ja Keski-Aasia. Tuemme myös paikallisten luterilaisten seurakuntien media-aloitteita Intiassa, Etiopiassa, Eritreassa, Kamerunissa ja Kroatiassa.

Yhteistyössä Luterilaisen Maailmanliiton kanssa olemme aloittaneet uusien media-alan projektien konseptointivaiheen. Niiden toteutus ajoittunee vuosille 2024-2025. Olemme aktiivisesti tunnistamassa potentiaalisia yhteistyökumppaneita Lähi-idässä ja Aasiassa. Vuonna 2023 pilotoimme onnistuneesti medialähetystyön tukemista Pakistanissa. Pidimme 8.6.2023 Kiljavan opistolla vaikuttavuutta käsitelleen kumppanuusneuvottelun, jossa kävimme läpi vaikuttavuuden ketjuja. Tähän työskentelyyn osallistui toistakymmentä kansainvälisten kumppanuusjärjestöjen edustajaa, jotka antoivat panoksensa myös Sansan 50 vuotista matkaa juhlistaneille Medialähetyspäiville Hyvinkään kirkossa 9.-11.6.2023.

Vuonna 2024 pyrimme edelleen laajentamaan kumppanuusverkostoamme sinne missä tarve on suurin ja missä kristityt elävät marginalisoidussa asemassa. Keskitymme vahvistamaan kumppaneidemme kapasiteettia sekä resurssien että asiantuntemuksen näkökulmasta, priorisoiden erityisesti sosiaalisen median alustoja konventionaalisen radio- ja televisioyhteisön sijaan.

Sansa on mukana suunnittelemassa kirkon lähetyskumppanuusneuvotteluja, jotka on tarkoitettu pitämään Kulttuurikeskus Sofiassa Helsingissä 26.-30.8.2024. Sansa on kutsunut kumppanuusneuvotteluihin kolme yhteistyökumppaniemme edustajaa. Lähetyskumppanuusneuvotteluja edeltävänä viikonloppuna pidämme Medialähetyspäivät Kallaveden kirkossa 23.-25.8.2023. Siellä kutsumamme ystävät ovat myös palvelemassa. Haluamme yhdessä Kallaveden seurakunnassa tehdä osuutemme, jotta Kuopio voisi saada pienen osansa tästä kansainvälisestä näköalasta.

Olemme vuoden aikana mukana useissa seurakuntien järjestämissä tapahtumissa yhdessä toisten Kirkon sopimusjärjestöjen kanssa. Kylväjän ja Kansanlähetyksen kanssa meillä on yhteinen taloushallintoa hoitava yritys Järjestöapu Oy, jonka kautta kehitämme ja hoidamme taloushallintoamme, jottei kaikilla tarvitse olla omaa. Teemme yhteistyötä toisten lähetysjärjestöjen kanssa aina, kun siihen avautuu luonteva mahdollisuus.

Kansainvälisissä kumppanuussuhteissamme noudatamme seuraavia protokollia, jotka uskomme edistävän kirkon yhteistä missiota maailmanlaajuisesti:

1. Noudatamme kirkon ekumeenisia periaatteita ja kannustamme paikallisia sidosryhmiä yhteiseen kristilliseen todistukseen ekumeenisessa kontekstissa.
2. Tukemme keskittyy medialähetystyöhön, jonka sisältö on paikallisten kristittyjen tuottamaa heidän omalla kielellään. Poikkeuksellisesti, kun paikalliset resurssit ovat rajalliset, saattaa olla tarpeen kääntää sisältöjä muista kielistä.
3. Korostamme kumppaneidemme keskeistä roolia median tuotantoprosessissa ja emmekä keskity kapasiteettia Suomeen. Tarjoamme kumppaneille sekä materiaalisia resursseja että asiantuntija-apua.
4. Painotamme sukupuolten välistä tasa-arvoa kaikissa toiminnan ja suunnittelun vaiheissa.

Kehitämme kumppanuussuhteitamme vaikuttavuus-/vaikutusketjun (Chain of Impact) periaatteiden mukaisesti. Teemme yhteistyötä kumppaneidemme kanssa arvioidaksemme toimintamme vaikuttavuutta ja kehitämme yhdessä mittareita tämän arvioinnin tueksi.

Vaikuttavuuden korostaminen on Sansan strateginen prioriteetti, ja olemme innokkaita osallistumaan neuvottelujen sisällön muotoiluun erityisesti tästä näkökulmasta. Olemme myös valmiita allokoimaan resursseja vaikuttavuuden edistämiseen.

Pappisviran avaaminen naisille 11/1986 § 34 ei ole tuottanut meille kotimaassa tai ulkomailla minkäänlaisia vaikeuksia. Tätä saattaa osaltaan selittää se, että olemme medialähetysjärjestö. Sansan Kroatian kirkkoa ja sen mediatyötä palveleva Elina Braz de Almeida on ollut Kroatiassa 20 vuotta ja sinä aikana opiskellut teologiaa. Hänet on vihitty Kroatian ev. lut. kirkon papiksi 2013. Kroatiassa pitkään palvellut Seija Uimosen kohdalla kävi aikanaan samalla tavalla. Molemmat saivat Kroatian kirkolta kutsun pappisvirkaan ja siksi tuohon kutsuun on vastattu kunnioittaen kirkon itsemääräämisoikeutta.

Medialähetys Sanansaattajat ry

johtoryhmä

Mikko Matikainen, toiminnanjohtaja
Juri Veikkola, operatiivinen johtaja (Globaali lähetystyö)
Pirjo Kuuluvainen, va. hallintojohtaja
Roy Rissanen, va. kotimaantoimintojen johtaja

OHJAUSKESKUSTELU: LÄHETYSYHDISTYS KYLVÄJÄ

Aika 20.9.2023 klo 16.30-19.00
Paikka Kirkkohallitus, nh. Getsemane ja Teams

Läsnä Jukka Kääriäinen, lähetysjohtaja, Kylväjä
Petri Javanainen, talous- ja hallintojohtaja, Kylväjä
Taneli Hassinen, hallituksen varapuheenjohtaja, Kylväjä
Tanja Hirvilampi, verkosto- ja kumppanuusjohtaja, Kylväjä
Martti Leinonen, hallituksen puheenjohtaja, Kylväjä
Hanna Lindberg, apulaislähetysjohtaja, Kylväjä

Jari Jolkkonen, piispa, kirkon lähetystyön toimikunnan puheenjohtaja (Teams)
Risto Jukko, johtaja, Kirkon lähetystyön keskus
Kimmo Kääriäinen, ulkoasiain osastonjohtaja, Kirkkohallitus
Maria Mountraki, projektikoordinaattori, Kirkon lähetystyön keskus
Mervi Ritokoski, kirkon lähetystyön toimikunnan jäsen
Sari Blom, ulkoasiain osaston johtajan sihteeri, Kirkkohallitus (Teams)

Ohjauskeskustelussa oli käytettävissä Kylväjän dokumentit:

- vuosikertomus 2022
- raportti ohjauskeskustelua varten 2023

1. Kylväjän toiminta ja talous

Kylväjä on parina viime vuonna jalkauttanut vuonna 2021 hyväksytyä strategiaansa mm. käymällä läpi työalue kerrallaan, mitä strategia tarkoittaa sen työssä. Strategian jalkautusta tehostetaan edelleen kuluvana vuonna. Kulkiessaan kohti 50 vuotisjuhlavuottaan 2024, Kylväjä terävöittää omaa lähetysjärjestöidentiteettiään. Kylväjä ammentaa globaaleista liikkeistä: se on luterilainen ja evankelikaalinen, mikä näkyy toimintatavoissa ja verkostoissa. Evankelikaalisuus ei sulje pois ekumeniaa. Kylväjällä on vahva yhteys Lausannen liikkeeseen.

Kylväjä kehittää toimintaansa uudistamalla määrätietoisesti mm. lähetystyöntekijäkoulutusta ja kokonaisvaltaisesti kaikkia omia koulutuksiaan sekä jakamalla asiantuntijuutta myös muille järjestöille ja seurakuntien lähetysyhteisöille. Kylväjä kouluttaa omia työntekijöitään mm. varainhankintaan.

Kylväjä on yhdessä Kansanlähetysten ja Sansan kanssa perustanut palveluyhtiö Järjestöapu Oy:n, joka tarjoaa nyt alkuvaiheessa taloushallinnon palveluita kristillisille järjestöille. Tavoitteena on mm. päällekkäisyyksien poistaminen yleisten tukipalveluiden tehtävissä. Järjestöapu on toiminut nyt noin vuoden ja toimitusjohtajan rekrytointi on meneillään. Joitakin uusia järjestöjä on lähtemässä mukaan. Järjestöapu Oy:tä on tarkoitus kehittää vähitellen uusilla palveluilla.

Kylväjällä on tällä hetkellä 65 työntekijää, joista 24 toimii kotimaassa. Indonesia on uusi työalue.

Kylväjän vapaaehtoinen kannatus on kasvanut tasaisesti viime vuosina. Seurakunnat tilittävät myöntämänsä talousarviomäärärahat järjestöille epäsäännöllisesti, mikä aiheuttaa talouden suunnittelussa hankaluuksia. Kylväjän talous on ollut välillä tiukoilla, mutta siitä huolimatta vaikeistakin ajoista on selvitty. Koronavuosina Kylväjä ei joutunut lomauttamaan eikä irtisanomaan työntekijöitä, mikä helpotti myös nopeaa paluuta työalueille. Ylijäämäiset vuodet tasapainottavat talouden alijäämää, minkä lisäksi osakehuoneistojen myynnistä Kylväjä on saanut tarvittavia lisätuloja.

Kylväjä viettää 50-vuotisjuhlaansa vuonna 2024. Erityisesti Kesäpäiviin panostetaan ja muita tapahtumia järjestetään pitkin vuotta.

2. Yhteinen todistus, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetysten peruslinjaus 2023 ja sen toimintaperiaatteet.

- Miten Yhteinen todistus ja sen toimintaperiaatteet ovat tukeneet järjestön yhteistyötä viimeksi kuluneen (vajaan) vuoden aikana?

Viime vuosina jotkut seurakuntayhtymät lähettävät talousarvion suunnittelun alla lähetysjärjestöille omia kyselyitään, jotka ovat irrallisia Yhteisestä todistuksesta. Seurakuntayhtymät luovat kyselyillä omia kriteereitään järjestöille ja tekevät päätöksiä kuulematta seurakuntia. Kyselyt liittyvät etupäässä Kylväjän kantaan naispappien ja seksuaalivähemmistöön kuuluvien rekrytointeihin. Tämä on ongelmallista jo siksi, että lait suojaavat työntekijän yksityisyyttä ja kieltävät seksuaalisen suuntautumisen kyselyn rekrytoinnissa. Seurakuntien toiminta kyseenalaistaa Yhteisen todistuksen ja perussopimuksen. Kylväjä toimii Yhteisen todistuksen mukaan. Järjestö toivoo kirkon puuttuvan seurakuntayhtymien toimintaan. Talousarviomäärärahojen ulkopuolelle jääminen vaikeuttaa ja jopa estää järjestöjen toimintamahdollisuuksia maailmalla. Ihmetystä aiheuttaa myös se, että vaikka Kylväjä on ulkoministeriön hyväksymä ja rahoittama kehitysyhteistyöjärjestö, jotkut seurakuntayhtymät kieltäytyvät myöntämästä Kylväjälle talousarviomäärärahoja. Kylväjä kokee vuosittain toistuvat samanlaiset kyselyt myös työllistävinä. Ongelmallista on myös se, että paikallisseurakunta tekee järjestön kanssa sopimuksen, mutta seurakuntayhtymä päättää talousarviomäärärahojen myöntämisestä.

3. Kumppanuudet

- Miten organisaationne toteuttaa lähetystyötä/kansainvälistä diakoniaa ekumeenisesti?

Kylväjässä kumppanuus nousee yhteisestä näystä. Kokonaisvaltainen lähetys on seurakunnan lähetysymmärrys ja -näky. Lähetystyö tulkitaan helposti yksipuolisesti esim. ihmisoikeuskysymyksenä, jolloin evankeliumin välittäminen unohtuu. Monin paikoin kehitysyhteistyö on syrjäyttänyt lähetyskäskyn. Kylväjä toivoo, että seurakunnat eivät pitäisi lähetystyötä marginaalissa, vaan yhdessä tehtäisiin työtä sen eteen, että mm. nuoret aikuiset saataisiin toimintaan mukaan. Kylväjää huolestaa myös lähetysyhteistyön tehtävien lopettaminen monessa seurakunnassa. Lähetysinnostuksen nostattaminen on koko kirkon tehtävä.

Kylväjän lähetystyöntekijöillä on hyvä kielitaito ja kulttuurien tuntemus. Kylväjä toimii maailmalla yhteistyöhakuisesti erilaisissa verkostoissa. Pakolaistyössä pystytään nopeasti reagoimaan muuttuviin tilanteisiin verkostojen kautta ja verkostot tuovat muutenkin synergiaetua. Kotimaassa Kylväjän kieli- ja kulttuuritulkit auttavat seurakuntia maahanmuuttajien kohtaamisessa. Kotimaan pakolaistyössä Kylväjä on mukana Petra31-osuuskunnassa, jossa suomalaiset toimijat auttavat kristityksi kääntyneitä mm. kansalaisuuskysymyksissä.

- Miten hyödynnätte kirkon lähetyskumppanuusneuvottelua 2024 kumppanuuksien syventämiseksi niin kansainvälisten kuin kotimaisten kumppaneiden (seurakunnat, seurakuntayhtymät, hiippakunnat, muut sopimusjärjestöt) kanssa?

Lähetyskumppanuusneuvotteluihin on tulossa Kylväjän kumppani Mongoliasta. Hän osallistuu myös Oulun hiippakunnan lähetysjuhliin. Kylväjä olisi toivonut, että neuvotteluun olisi voitu kutsua muitakin kumppaneita, koska Kylväjälle verkostot ovat tärkeitä.

- Onko kirkolliskokouksen päätös pappisviran avaamisesta naisille (11/1986, § 34) tuottanut vaikeuksia yhteistyöhön kotimaisten ja/tai kansainvälisten kumppanien kanssa? Jos on, niin millaisia? Kuvatkaa niitä.

Pappisviran avaaminen naisille ei ole tuottanut vaikeuksia yhteistyössä kotimaassa eikä kansainvälisten kumppanien kanssa. Kaikki nykyiset työntekijämme toimivat yhteistyössä naispappien kanssa.

Kylväjässä on suhde naispappeuteen määritelty ainoastaan vuonna 1988 yhdistyksen hallituksen kokouksessa. Silloin suhteessa naispappeuteen annettiin henkilöstölle omantunnon vapaus ja todettiin, että pappeus ei ole ylipäättään keskeisessä roolissa Kylväjän työssä. Samalla linjattiin, että naispappeja ei palkata, koska yhteistyökumppaneilla ei tuolloin ollut naispappeutta. Nyt yhdistyksen hallintoelimissä on käynnissä prosessi, jossa tilanne arvioidaan uudelleen. Työalueilla Kylväjä kunnioittaa kumppanien valintoja.

- Onko järjestönne kansainväliseen työhön lähetettyjä henkilöitä vihitty papeiksi muuhun kuin Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon? Jos on, niin missä, milloin ja miksi?

Kylväjän ulkomaan työntekijöistä kaksi on vihitty papeiksi muussa kuin Suomen ev.-lut. kirkossa ennen heidän tuloaan Kylväjän palvelukseen, eivätkä he toimi työalueilla papin tehtävissä.

Muistion laati:
Sari Blom, sihteeri

Ohjauskeskustelu 2023
Kirkon lähetystyön keskus (KLK)

TAVOITTAMATTOMIA TAVOITTAMASSA – JO VUODESTA 1974

KYLVÄJÄ

WWW.KYLVAJA.FI

1. Sopimusjärjestöjen toiminta ja talous

Mitkä ovat toiminnan tapahtumat ja talouden tunnusluvut (budjetti verrattuna kahteen edelliseen vuoteen, talousarviomäärärahat ja vapaaehtoinen kannatus, työntekijämäärä, keskeiset henkilövaihdokset, organisaatiomuutokset, uudet strategiat)?

Lähetisyhdistys Kylväjän perustehtävä on edistää Jumalan valtakunnan leviämistä eri kansojen keskuuteen Jeesuksen lähetykskän perusteella (Matt. 28: 18–20). Pioneereina viemme evankeliumin maantieteellisesti uusille alueille sekä ihmisryhmille.

Kylväjän operatiivista toimintaa johtaa lähetysohjaaja Jukka Kääriäinen.

Työaluevastaavien ja kehitysyhteistyön tiimit suunnittelevat ja toteuttavat ulkomailla tehtävää työtä apulaislähetysohjaaja Hanna Lindbergin johtamana. Työaluevastaavat toimivat lähetysohjaajien esimiehinä ja yhdessä heidän kanssaan viestivät työstä ja hoitavat yhteyksiä sekä työalueiden kumppaneihin että kotimaan lähettäviin seurakuntiin. Kehitysyhteistyön tiimi vastaa viiden Suomen ulkoministeriön rahoittaman kehitysyhteistyöhankkeen toteutuksesta Bangladeshissa ja Mongoliassa.

Hiippakunnallisessa seurakuntayhteistyössä palvelee kaksi seurakuntatyönkoordinaattoria, jotka hoitavat nimikkosopimuksiin liittyvät asiat sekä käyvät seurakunnan lähetysohjaajien kanssa keskusteluja kumppanuuden tavoitteista ja toteutuksesta. Tavoitteenamme on tukea seurakuntia lähetysohjaajan toteuttamisessa. Vuoden 2022 aikana solmittiin 54 yhteistyösopimusta, joista yhdeksän uuden yhteistyöseurakunnan kanssa. Vuoden 2022 lopussa Kylväjällä on 228 yhteistyösopimusta yhteensä 174:n seurakunnan, seurakuntayhtymän ja yhteisön kanssa

Seurakuntatyönkoordinaattorit toimivat Verkosto- ja kumppanuusyksikössä, jota johtaa maaliskuussa 2023 tehtävässään aloittanut verkostojohtaja Tanja Hirvilampi. Yksikkö vastaa kumppanuussuhteiden lisäksi ulkoisesta viestinnästä, varainhankinnasta ja verkostotoiminnasta, kuten tapahtumista. Yksikön aiempi johtaja Hanna Räsänen on vuorottelu- ja opintovapaan jälkeen siirtynyt yksikössä eri tehtävään. Yhdistyksen vuosittainen päätapahtuma Kylväjän kesäpäivät järjestettiin kesällä 2023 hotelli Rosendahlissa ja Kalevan kirkossa yhteistyössä Tampereen tuomiokirkkoseurakunnan kanssa.

Yhdistyksen yhteisiä toimintoja toteuttavat hallinto-, henkilöstöhallinto-, toimisto- ja tietotekniikkatiimit, joita johtaa talous- ja hallintojohtaja Petri Javanainen. Yhdistyksen kirjanpitoa ja palkanlaskentaa hoitaa Kylväjän, Medialähetys Sanansaattajien ja Suomen Evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen yhdessä perustama palveluyhtiö Järjestöapu Oy.

Yhdistyksessä on syyskuussa 2023 päätoimisesti työskenteleviä työntekijöitä yhteensä 65 henkilöä, joista lähettejä on 41 ja ulkomaille suuntautuvaa työtä kotimaassa tekeviä 11. Kotimaassa verkosto- ja kumppanuustyötä sekä viestintää tekeviä on 8, sekä talouden ja hallinnon työtä tekeviä 5. Henkilöstöluvuista on jätetty pois toimivapailla ja perhevapailla olevat päätoimiset työntekijät sekä sivutoimiset työntekijät.

Tunnusluvut/henkilöstö	12.9.2023	31.12.2022	31.12.2021
Työntekijöitä	65	65	65
Joista lähetysohjaajia	41	42	36
Lähetysohjaajat/htv		37,2	35,3

Tunnusluvut/talous	Talousarvio 2023	%	Tilinpäätös 2022	%	Tilinpäätös 2021	%
Tuotot						
Talousarvioavustukset	1 584 840,00	29,8	1 520 580,80	29,7	1 439 642,85	33,8
Vapaaehtoinen kannatus	2 946 300,00	55,4	2 728 100,36	53,3	2 006 024,60	47,1
Julkinen rahoitus	706 379,00	13,2	678 376,00	13,2	591 814,00	13,9
Muut tuotot	85 300,00	1,6	195 747,52	3,8	223 731,03	5,2
Tuotot yhteensä	5 322 819,00		5 122 804,68		4 261 212,48	
Kulut						
Ulkomainen työ	-4 522 349,00	79,1	-4 157 042,02	78,8	-3 660 252,97	78,9
Kotimaan tukitoiminnot	-690 504,00	12,0	-630 021,99	11,9	-537 837,46	11,6
Yleishallinto ja yhteiset	-507 469,00	8,9	-488 925,84	9,3	-438 136,55	9,5
Kulut yhteensä	-5 720 322,00		-5 275 989,85		-4 636 226,98	

2. Yhteinen todistus, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetyksen peruslinjaus 2023 ja sen toimintaperiaatteet

Miten Yhteinen todistus ja sen periaatteet ovat tukenet järjestönne ja kirkon yhteistyötä 2023 aikana?

Työmme keskiössä on evankeliumin julistus tavoittamattomien parissa ja heidän kokonaisvaltainen kohtaamisensa. Kylväjä yhtyy kaikkiin *Yhteinen todistus* -asiakirjan toimintaperiaatteisiin. Erityisesti kahteen painopisteeseen: "Kirkon perustehtävä eli missio on julistaa Jeesusta Kristusta maailman pelastajana ja edistää Jumalan valtakunnan toteutumista (s. 1)" sekä "Evankeliumin julistaminen, diakoninen palvelu ja vaikuttaminen yhteisen hyvän edistämiseksi... kuuluvat kokonaisvaltaiseen lähetystyöhön" (s. 2). " *Yhteinen todistus* -asiakirja on hyvä pohja yhteisen lähetystehtävämme toteuttamiseksi ja se antaa hyvät mahdollisuudet tukea seurakuntien identiteettiä lähetystyön toimijoina ja tukijoina.

Lähetystyön perussopimuksessa, kuten kaikissa sopimuksissa, kaksi osapuolta sitoutuu tiettyihin velvoitteisiin ja vastuihin. Ideaalitilanteessa kirkko ja sen lähetysjärjestöt, Kylväjä mukaan lukien, antaisivat yhteisen todistuksen sekä maailmalla globaalin lähetystyön kautta että Suomessa puhuen yhdessä lähetystyön tärkeydestä ja toimien sen perusedellytysten takaamiseksi. Sopimuksen merkitys punnitaan siinä, miten hyvin sen osapuolet täyttävät velvoitteensa.

Yhteinen Todistus -asiakirjan merkitys ja vaikutus perustuvat siinä kuvattuun yhteiseen ymmärrykseen kirkon missionaarisesta olemuksesta ja kutsumuksesta. Sen tulisi olla linjaus, joka velvoittaa kaikkia osapuolia.

Ohjauskeskustelujen tarkoitus on tarkastella puolin ja toisin, miten sopimus ja yhteistyö toimivat. Näemme tarpeelliseksi nostaa keskusteluun kysymyksen siitä, mihin *Yhteinen Todistus 2023* velvoittaa kirkkoa kumppanina? Kysymme tätä siksi, että osiossa "4. Oikeudet ja Velvollisuudet" asetetaan sopijajärjestölle monia velvoitteita ja odotuksia, mutta ei yhtäkään kirkolle. *Yhteisen Todistuksen* asema tulisi selventää julkisesti. Nyt sen tulkinta vaihtelee seurakunnissa ja seurakuntayhtymissä monien sopimusjärjestöjen, myös Kylväjän, vahingoksi.

Kokemuksemme on, että yhteisen todistuksen antaminen maailmalla toimii hyvin. Yhteistä todistusta Suomessa murentaa kasvavassa määrin huolestuttava kehitys, jonka korjaamiseen toivomme kirkolta aktiivista kumppanuutta sopimuksen allekirjoittajana.

Eräissä seurakuntayhtymissä perussopimuksen periaatteet näytetään sivuutettavan. Lähetysjärjestöjen kannalta on ongelmallista, että seurakunnat tai yhtymät asettavat omia, perussopimuksesta poikkeavia ehtojaan yhteistyölle ja taloudellisen tuen antamiselle. Tämän kasvavan ilmiön taustalla on vähintään kaksi tekijää: 1) Kirkkopoliittinen vallankäyttö, joka suosii tiettyjä sopimusjärjestöjä toisten sijasta. Suosiminen näkyy Kirkkohallituksen kolehtipyhien jakamisessa. Tämä malli valuu ylärakenteista ruohonjuuritasolle. 2) Kirkkomme rakenne, joka mahdollistaa sen, että yhtymät tai seurakunnat voivat olla sitoutumatta kirkon perussopimukseen ja ohittaa sopimusjärjestöjen kirkollisen aseman. Havaitsemme, että yhtymätasolla tehdään päätöksiä talousarvion määrärahoista kuulematta seurakuntia, jotka solmivat yhteistyösopimukset lähetysjärjestöjen kanssa. Tämä on kestävätilanne. Jotta sopimusjärjestön asema olisi tulevaisuudessakin sekä mahdollinen että mielekäs, tähän tulee puuttua. Mikä on *Yhteinen Todistus* -asiakirjan juridinen asema kirkossa ja seurakuntatasolla?

Kirkon lähetysjärjestön asema sekä vuosittainen ohjauskeskustelu, jossa sopimusjärjestön toiminta ja käytännöt käydään läpi, tulisi olla riittävä laatu- ja arviointiperuste seurakuntien talousmäärärahojen saamiseksi. Eikö paikallisen strategian tulisi olla linjassa ja yhteneväinen kirkon lähetystyön perussopimuksen kanssa? Jos kirkko ei puutu tähän, silloin lähetystyön perussopimuksella ei käytännössä ole merkitystä, koska se ei velvoita kirkkoa, yhtymiä ja seurakuntia tukemaan kirkon lähetysjärjestöjä yhdenvertaisesti. Sopimus, jota ei voida panna täytäntöön, on merkityksetön.

Kaikki sopimusjärjestöt ovat lähtökohtaisesti tuen arvoisia. Jos tästä jokin taho haluaa poiketa, velvollisuus poikkeuksen perustelulle tulisi olla yhtymän tai seurakunnan, ei sopimusjärjestön, vastuulla.

Tämä on kirkon lähetystyön kannalta kohtalon kysymys. Jos kirkko ei puutu asiaan nykyinen, laaja-alainen lähetystyö supistuu ja kapeutuu. Evankeliumin julistamisen työ kutistuu. Lähetystyöstä tulee avustustyöpainotteista. Kirkon tulee päättää, minkälaista lähetystyötä se haluaa tehdä tulevaisuudessa, kantaa vastuu ja toimia sen mahdollistamiseksi.

Nostamme edelleen esille pitkään jatkuneen, lähetysjärjestöjä epätasa-arvoisesti kohtelevan käytännön kirkkokolehtien jakamisessa. Pyydämme, että kirkkokolehtien jakamisessa eri lähetysjärjestöjen kesken toimitaan jatkossa yhdenvertaisesti sekä määrän että suosituimpien juhlapyhien jakautumisen suhteen.

3. Kumppanuudet

Miten organisaationne toteuttaa lähetystyötä ekumeenisesti?

Kylväjä on luterilaisesti vieraanvarainen järjestö. Luterilaisten yhteistyötahojen lisäksi toimimme laajasti yhteiskristillisissä ja ekumeenisissa verkostoissa. Tämä on strateginen periaattemme.

Luterilaisuus on globaalisti vähemmistökirkko. Kylväjä toimii siellä missä on vähän tai ei lainkaan kristittyjä (alle 2 % evankelisia kristittyjä). Toimimme yhteistyöhakuisesti. Pääsääntöisesti työalueillamme toimitaan ekumeenisesti yhteiskristillisissä verkostoissa. Luterilaisen vieraanvaraisuuden mahdollisuudet ja haasteet kohdataan lähetystyön todellisuudessa sekä maailmalla että kotimaassa.

Jälkitunnustuskuntaisuus on tunnistettu megatrendi. Kristilliset yhteydet, jotka eivät identifioitu eurooppalaisen perinteen mukaisesti tunnustuskunniksi haastavat meitä palaamaan Jeesus-uskon juurille ja uskontunnustusten ytimeen. Kylväjässä arvostetaan yhteistyötä jälkitunnustuskuntaisissa kumppaniverkostoissa ja iloitaan mahdollisuudesta oppia heidän kanssaan. Kylväjässä palvelee myös useampi lähetti ja työntekijä, joiden hengellinen tausta on jokin muu kuin luterilaisuus, ja joista osalla on myös pakolais- ja maahanmuuttajatausta. Kylväjä toimii esimerkiksi Itä-Aasian kristittyjen yhteyksissä, persiankielisten kristittyjen liikehännän ja messiaanisen liikkeen jälkitunnustuksellisessa kontekstissa.

Kylväjässä on korkeatasoista akateemista asiantuntijuutta ja pitkäaikaista kokemusta Itä-Aasian kristittyjen parissa tehtävästä työstä. Kylväjä tekee diasporatyötä ja koordinoi liikkeellä olevien kansojen parissa työskentelevien globaalia verkostoa. Kylväjällä on pitkäaikaista asiantuntijuutta erityisesti keskiaasialaisten pakolaisten tilanteesta ja heidän parissaan tapahtuvasta hengellisestä liikehännästä. Heidän keskuudessaan on meneillään ruohikkopalon kaltainen liike, jonka Jumalan Henki on syyttänyt. Monella pakolaiskristityllä on vahva missionaarinen näky ja Kylväjä on käynnistänyt lähetyskutsumusta vahvistavan koulutuksen yhteistyössä kumppanien kanssa. Sanaa diaspora käytetään kuvaamaan ihmisiä ja ihmisryhmiä, jotka ovat joutuneet, pääosin vasten tahtoaan, muuttamaan alkuperäisiltä juuriltaan uudelle asuma-alueelle, uuteen maahan tai jopa uuteen maanosaan. Näiden liikkeellä olevien kansojen parissa tehtävän työn tarve tulee kasvamaan tulevaisuudessa. YK:n pakolaisjärjestön arvion mukaan maailmassa on nyt 103 miljoonaa liikkeelle pakotettua ihmistä.

Kansainvälinen messiaaninen liike ei ole muotoutunut kirkkokunnaksi, mutta on kuitenkin autenttinen Jeesukseen uskovien juutalaisten itsenäinen verkosto ja suomalaisten lähetysjärjestöjen pitkäaikainen yhteistyökumppani Israelissa. Usean järjestön voimin kauan ja sitoutuneesti juutalaisten parissa tehty työ tarjoaa mahdollisuuden innostaviin näköaloihin ja keskusteluun esimerkiksi kristillisen uskomme juutalaisista juurista. Tasa-arvon ja ihmisoikeuksien näkökulmasta kiinnostava on messiaanisten juutalaisten uskonveljemme ja -sisariemme asema uskonnollisena vähemmistönä omassa maassaan sekä kansainvälisessä uskontodialogissa kirkon ja synagogan välissä. Kylväjässä on suorat yhteydet messiaaniseen liikkeeseen ja asiantuntijaosaamista yhteistyöstä. Kylväjällä on myös paikallinen kumppani, jonka arabiankielinen opetustyö palvelee työalueen lisäksi myös Suomessa opetusvierailujen ja kansainvälisesti netissä jaettavan materiaalin kautta.

Suomessa kirkko kohtaa kasvavassa määrin muualta tulleita kristittyjä tai kristityksi kääntyneitä, joiden tausta ei ole luterilainen ja jotka eivät puhu äidinkielenään suomea. Miten seurakunnat ja seurakuntalaiset voivat löytää ja vahvistaa luterilaista vieraanvaraisuuttaan? Miten tällaiset kristityt löytävät paikkansa luterilaisissa seurakunnissa ja liittyvät kristittyjen yhteyteen Suomessa? Tähän kysymykseen vastauksen etsiminen ja yhdessä sitä kohti työskenteleminen on yksi osa sekä Kylväjän seurakuntayhteistyötä että Petra31 osuuskunnan tavoitteita. Kylväjä on mukana Petra31 osuuskunnassa, joka kokoaa kristittyjen turvapaikanhakijoiden puolesta toimivia tahoja yli kirkkokunta- ja seurakuntarajojen.

Kumppanien kanssa solmitaan sopimus, jossa määritellään tarvittavalla tarkkuudella yhteistyön periaatteet, ja heidän kanssaan neuvotellaan säännöllisesti. Kylväjällä on uusia kumppaneita varten perehdytysmateriaali toimintatavoista ja -periaatteista.

Kumppanuus nousee yhteisestä näystä. Kertomalla työstämme tartutamme näkyä Jumalan valtakunnasta, joka leviää yli rajojen. Näky saa toimimaan: rohkaisemaan, rukoilemaan, palvelemaan tai tukemaan työtä taloudellisesti. Paras lopputulos on, kun kumppanimme, ja hänen kauttaan hänen oma yhteisönsä, vahvistuu omassa hengellisessä elämässään yhteistyön kautta ja ymmärtää oman paikkansa Jumalan lähetyksessä. Tätä palvelevaa kohtaamista ja yhteisöllisyyttä synnyttävää ajattelua haluamme erityisesti soveltaa kotimaassa seurakuntien ja muiden kumppaneittemme kanssa.

Miten hyödynnätte kirkon lähetyskumppanuusneuvotteluja 2024 kumppanuuksien syventämiseksi niin kansainvälisesti kuin kotimaisten kumppaneiden (seurakunnat, srk-yhtymät, hiippakunnat, muut sopimusjärjestöt) kanssa?

Vuosi 2024 on Kylväjän 50. vuotisjuhlavuosi, jolloin iloitsemme yhdessä niin lähettävien seurakuntien kuin kumppaniemme kanssa. Juhlavuotena tuomme kumppaniemme terveisiä eri tavoin ja eri kanavien kautta Suomeen seurakuntien ja kristittyjen kuultavaksi. Valitettavasti vain yksi esittämistämme kumppaneista sai kutsun lähetyskumppanuusneuvotteluihin. Olemme suunnittelemassa Mongolian luterilaisen kirkon piispa Purevdorj Jamsran'n ohjelmaa neuvotteluviikon jälkeen. Mongolian luterilainen kirkko on syntynyt Kylväjän ja norjalaisen kumppanimme NLM:n pioneerityön hedelmänä.

Kumppanuusneuvottelun ohessa seurakuntiin järjestettävät vierailut ovat tärkeitä koko kirkon missionaarisuuden edistämiseksi. Kumppanitapaamiset ovat ainutlaatuinen mahdollisuus puhua kasvotusten lähetystyöstä ja sen merkityksestä niin maailmalla kuin suomalaisissa seurakunnissa. Tavoitteenamme on tavata keskitetysti tukijaseurakuntien ja yhtymien työntekijöitä ja päättäjiä, erityisesti niistä seurakunnista, jotka tukevat Mongoliassa tehtävää työtä. Hiippakuntien kansainvälisen työn sihteerit kutsutaan näihin tapaamisiin mukaan. Myös piispa Purevdorj Jamsran'n on tärkeää kuulla seurakuntien työstä Suomessa. Hän on mukana myös Oulun hiippakunnan lähetysjuhlilla Oulunsalossa 30.8.-1.9.2024.

Koordinoimme muiden lähetysjärjestöjen kanssa yhteisten kumppanikirkkojen edustajien vierailuohjelmaa. Annamme heidän äänensä kuulua vähintään median kautta.

Onko kirkolliskokouksen päätös pappisviran avaamisesta naisille (11/1986, 34) tuottanut vaikeuksia yhteistyöhön kotimaisten ja/ tai kansainvälisten kumppanien kanssa? Jos on, niin millaisia? Kuvatkaa niitä.

Ei ole tuottanut. Kylväjä on yhteistyökykyinen ja yhteistyöhakuinen seurakuntien ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa pappien sukupuolesta riippumatta. Kaikki työntekijämme toimivat yhteistyössä naispappien kanssa.

Onko järjestönne kansainväliseen työhön lähetettyjä henkilöitä vihitty papeiksi muuhun kuin Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon? Jos on, niin missä, milloin ja miksi?

Kylväjän 41 ulkomaanlähetystyöntekijästä kaksi ovat vihitty papeiksi muuhun kuin Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon ennen heidän tulemistaan Kylväjän työyhteyteen. Kumpikaan ei toimi papin työssä tai roolissa työalueella, vaan pioneerityössä sekä kouluttajana ja mentorina.

OHJAUSKESKUSTELU: SUOMEN EVANKELISLUTERILAINEN KANSANLÄHETYS (SEKL)

Aika 25.9.2023 klo 8.30-11.00
Paikka Kirkkohallitus, nh. Getsemane

Läsnä Daniel Nummela, lähetysjohtaja, Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys
Regina Leppänen, hallituksen puheenjohtaja, Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys
Sanna Myllärinen, viestintäjohtaja, Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys
Teijo Peltola, apulaislähetysjohtaja, Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetys

Jari Jolkkonen, piispa, kirkon lähetystyön toimikunnan puheenjohtaja
Laura Huovinen, asiantuntija, Kirkon lähetystyön keskus
Risto Jukko, johtaja, Kirkon lähetystyön keskus
Kimmo Kääriäinen, ulkoasiain osaston johtaja, Kirkkohallitus
Liisa Länsmans, kirkon lähetystyön toimikunnan jäsen
Sari Blom, ulkoasiain osaston johtajan sihteeri, Kirkkohallitus

Ohjauskeskustelussa oli käytettävissä Kansanlähetyksen dokumentit:

- vuosikertomus 2022
- ohjauskeskusteluraportti 2023

1. Kansanlähetyksen toiminta ja talous

Kansanlähetyksen taloustilanne on heikko. Jo vuosi 2021 oli alijäämäinen, mutta tilanne on entisestään heikentynyt. Muutosneuvottelut ovat meneillään ja neuvottelujen kohteena on 28 henkilötyövuoden kuluja vastaava vähennys. Muutosneuvotteluja käynnistettäessä on laskettu, että irtisanomiset koskevat yhteensä arviolta noin 20 henkilöä. Säästötarve on noin 1,25 miljoonaa euroa. Taloustilannetta heikentää kulujen nouseminen tuntuvasti, mikä johtuu muun muassa henkilöstökulujen kasvusta. Kansanlähetyksellä on kuusi uutta lähetystyöntekijää, mikä lisää henkilöstökuluja entisestään. Seurakuntien talousarviomäärärahoja on saatu vähemmän kuin aiemmin. Suuret seurakuntayhtymät, kuten Helsinki, Espoo ja Turku eivät myönnä talousarviomäärärahoja Kansanlähetykselle. Seurakuntien vapaaehtoinen toiminta ei ole palautunut koronaa edeltävälle tasolle, mikä näkyy suoraan tuloissa. Yksityinen kannatus on pysynyt tasaisena ja keräykset tuottavat entiseen tapaan. Myös testamenttituloja on saatu jonkin verran. Kansanlähetyspiireissä tosin yksityinen kannatus on hieman laskenut. Piirien välillä on kuitenkin eroja: osalla talous on hyvässä kunnossa ja osalla ei ole esimerkiksi varaa pitää työntekijöitä.

Lähetyksen tukijoukon ikärakenne näkyy lähetyssinnostuksen hiipumisena ja sitä myötä varojen niukkenemisena. Kansanlähetyksessä nuoria aikuisia on pyritty saamaan

mukaan muun muassa heille suunnattujen tapahtumien kautta, kuten Missio Forum - ja Globaalit megatrendit -tapahtuma, mutta osallistujia on siitä huolimatta ollut vähän. Kansanlähetyksen piirissä parhaiten vetää perheille suunnattu toiminta, sekä yhä enemmän nuorisotyö. Perinteiset Israel-päivät on tehty niin ikään lapsiperheiden vanhempia kiinnostaviksi, ja niistä on tullut myönteistä palautetta.

2. Yhteinen todistus, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetysperuslinjaus 2023 ja sen toimintaperiaatteet.

- Miten Yhteinen todistus ja sen toimintaperiaatteet ovat tukeneet järjestönne yhteistyötä viimeksi kuluneen (vajaan) vuoden aikana?

Kansanlähetykseen liittyy Yhteisen todistuksen periaatteisiin. Liike kokee erityisesti yhteisen pappeuden ja mission osalta muotoillut hyvin työtään tukeviksi. Kansanlähetykseen on kokenut seurakuntien, erityisesti suurten seurakuntayhtymien kanssa asioidessaan, että ne näkevät itsensä vain lähetystyön rahoittajina eikä lähetystyön varsinainen sisältö kiinnosta niitä. Seurakunnat eivät kohteile lähetysjärjestöjä tasapuolisesti kolehtipäätöksiä tehdessään. Seurakuntien lähetysintona on kadoksissa ja lähetysosaaminen hiipuu. Kansanlähetyksellä on vahva nuorisotyö. Aktiivista on pyritty vahvistamaan innostamalla nuoria lyhytaikaiseen lähetystyöhön. Perhetapahtumien kautta kasvatetaan uutta lähetyspolvea.

Kansanlähetyksen näkökulmasta yhteistyö kansainvälisen työn hiippakuntasuhteiden/-asiantuntijoiden kanssa sujuu hyvin. Seurakuntien lähetyskumppanien rooli on erittäin tärkeä, mutta trendinä on lähetyskumppanien virkojen lakkauttaminen ja lähetyskumppanien jakaantuminen eri työntekijöiden toimenkuviin.

3. Kumppanuudet

- Miten organisaationne toteuttaa lähetystyötä/kansainvälistä diakoniaa ekumeenisesti?

Kansanlähetykseen toteuttaa lähetystyötä kirkkokuntarajat ylittäen ja ekumeenisesti: lähes puolet työstä tehdään kirkkokuntarajat ylittäen tai ekumeenisesti, mikä näkyy etenkin raamatunkäännös-, media- ja juutalaistyössä. Kansanlähetyksellä ei ole aktiivista suhdetta kansainvälisiin kirkkoliittoihin, kuten Luterilaiseen maailmanliittoon. Lähetysjohtajalla on yhteyksiä Lausannen liikkeeseen ja operatiivisella tasolla yhteyksiä on SAT-7:ään. Keskeisimmät kirkkokumppanit ovat Etiopian Mekane Yesus - kirkko ja Inkerin evankelis-luterilainen kirkko. Kansanlähetyksen resurssit ovat kuitenkin niukat monien yhteyksien ylläpitämiseen.

- Miten hyödynnätte kirkon lähetyskumppanuusneuvottelua 2024 kumppanuuksien syventämiseksi niin kansainvälisten kuin kotimaisten kumppaneiden (seurakunnat, seurakuntayhtymät, hiippakunnat, muut sopimusjärjestöt) kanssa?

Kansanlähetykseen näkee lähetyskumppanuusneuvottelun etenkin verkostotapahtumana, jossa luodaan yhteyksiä ja käydään neuvotteluja. Uusia avauksia ei Kansanlähetykseen kykene tekemään vähäisten resurssien takia. Etiopialaisella Jimman synodilla on yhteyksiä Lapuan hiippakuntaan ja lähetyskumppanuusneuvottelun yhteyteen on mielekästä järjestää kohtaaminen Lapuan hiippakunnassa. Mahdollisesti myös

Kylväjän kanssa tehdään yhteistyötä neuvottelun yhteydessä. Lisäksi seurakuntavierailuja on tarkoitus järjestää.

- Onko kirkolliskokouksen päätös pappisviran avaamisesta naisille (11/1986, § 34) tuottanut vaikeuksia yhteistyöhön kotimaisten ja/tai kansainvälisten kumppanien kanssa? Jos on, niin millaisia? Kuvatkaa niitä.

Kansanlähetys pyrkii rakentamaan yhteistyötä eri tahoihin perinteisestä virkakannastaan huolimatta. Haasteita on runsaasti. Osa niistä johtuu osittain liikkeen teologisista lähtökohdista (virka- ja avioliittokanta) ja osa ulkopuolelta tulevasta paineesta. Omalle väelle Kansanlähetys ohjeistaa Paimenvirka-vihkossaan, että esimerkiksi työvuoroja ei ole hyväksyttävää järjestellä itselle sopiviksi. Perinteisen virkakannan omaavat pidättäytyvät yhteistyöstä alttarilla naispappien kanssa. Jokaisella on kuitenkin luovuttamaton omantunnonvapaus, eikä ketään pakoteta suuntaan tai toiseen. Ulkomaisten kumppanien kanssa virkakanta ei nouse esiin, eikä mitään ongelmia ole ilmennyt.

- Onko järjestönne kansainväliseen työhön lähetettyjä henkilöitä vihitty papeiksi muuhun kuin Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon? Jos on, niin missä, milloin ja miksi?

Vihkimykset Inkerin evankelis-luterilaiseen kirkkoon ovat nousseet Inkerin kirkon omasta tarpeesta. Viimeisen seitsemän vuoden aikana kolme henkilöä on vihitty Inkerin kirkon papeiksi, ja he palvelevat Inkerin kirkkoa. 3.9.2023 vihityillä henkilöillä on ennestään diakonin vihkimys Inkerin kirkossa. Seuraava askel diakonista on papiksi vihkiminen, mutta koronapandemian takia ei vihkimyksiä ole voitu tehdä aiemmin. Inkerin kirkko ilmoitti vihkimyspäiväksi 3.9., joten Kansanlähetys ei voinut vaikuttaa ajankohtaan. Inkerin kirkon tehtäväksi jäi tiedottaminen Suomeen. Kansanlähetysten taholta kyse ei ole mistään protestista, eikä Kansanlähetyksessä ymmärretty asiasta nousevan suuri kohu. Jälkikäteen ajatellen olisi pitänyt ymmärtää, että vihkimyksistä syntyy erilaisia tulkintoja. Kansanlähetysten vilpittömänä tavoitteena oli ainoastaan vastata Inkerin kirkon taholta ilmaistuun tarpeeseen uusista pappisvihkimyksistä. Kansanlähetyksellä itsellään ei ole lähivuosina tarvetta uusille pappisvihkimyksille, vaan asiasta käydään mahdollisesti tulevaisuudessa keskusteluja Inkerin kirkon kanssa sen tarpeista lähtien. Kansanlähetys haluaa edelleenkin pysyä Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetysjärjestönä, eikä suunnitelmassa ole omaa kirkollista rakennetta tai erkaantumista.

Kansanlähetysten näkemyksen mukaan sakramentit toimivat sukupuolesta huolimatta, tosin järjestön piirissä on erilaisia näkemyksiä. Inkerin kirkon papeiksi vihityt tekevät toimituksia Suomen ev.-lut. kirkossa kirkkoherran luvalla. Joissakin Kansanlähetysten omissa tiloissa, kuten esimerkiksi Lähetyskeskuksessa Ryttylässä, on lupa viettää jumalanpalveluksia. Inkerin kirkkoon vihityt suomalaiset papit toimivat niissä kirkkoherralta saatujen lupien mukaan satunnaisissa papillisissa tehtävissä.

Muistion laati:

Sari Blom, sihteeri

1. SOPIMUSJARJESTÖJEN TOIMINTA JA TALOUS

- Mitkä ovat toiminnan tapahtumat ja talouden tunnusluvut (budjetti verrattuna kahteen edelliseen vuoteen, talousarviomäärärahat ja vapaaehtoinen kannatus, työntekijämäärä, keskeiset henkilövaihdokset, organisaatiomuutokset, uudet strategiat)?

Vuoden 2023 budjetti verrattuna kahteen edelliseen vuoteen

Vuoden 2022 tavoin SEKL lähti kuluvaan vuoteen alijäämäisellä talousarviolla:

	v. 2021	v. 2022	Budjetti 2023
VARSINAINEN TOIMINTA			
Toiminnan tuotot	1 778 799	1 941 310	2 108 573
Henkilöstökulut	-3 852 077	-4 014 046	-4 149 365
Toiminnan menot	-2 775 408	-3 235 441	-3 345 550
Poistot	-137 739	-114 420	-120 000
VARAINHANKINTA			
Talousarviomäärärahat	2 011 349	2 024 153	2 220 000
Seurakuntien kolehdit ja muu kannatus	534 049	717 096	670 000
Yksityinen kannatus	2 368 646	2 351 504	2 434 000
Muu kannatus	32 940	25 694	28 200
Testamentit	744 854	108 860	0
SIIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA			
	92 227	38 544	42 000
TILIKAUDEN TULOS			
	797 641	-156 746	-112 142

Tämänhetkinen taloustilanne

SEKL on vuoden 2023 aikana ajautunut taloudelliseen kriisiin. Varainhankinta ei ole kehittynyt toivotulla tavalla vaan se on kokonaisuudessaan laskenut edellisvuodesta. Kun samaan aikaan menot ovat voimakkaasti kasvaneet, yhtälö on todella huono. SEKL:ssä käydään parhaillaan muutosneuvotteluja, joiden myötä henkilöstön määrää joudutaan merkittävästi vähentämään nykyisestä 106:sta. Suomen Ev.lut. Kansanlähetyksessä ei ole tapahtunut merkittäviä henkilöstövaihdoksia tai muita suuria muutoksia kuluneena vuonna.

Tuloslaskelma tammi-heinäkuu	v. 2021	v. 2022	v. 2023	budj.2023
Toiminnan tulot	1 001 709	1 137 832	1 200 019	1 230 001
Henkilöstömenot	-2 204 040	-2 287 036	-2 549 229	-2 420 463
Muut kulut	-1 482 273	-1 908 256	-2 145 238	-1 951 571
VARAINHANKINTA	2 949 695	3 033 108	2 691 971	3 122 116
Talousarviomäärärahat	1 267 787	1 244 331	980 421	1 295 000
Seurakuntien kolehdit ja muu kannatus	171 415	290 297	273 783	390 833
Yksityinen kannatus	1 322 075	1 431 960	1 374 529	1 419 833
Muu kannatus	11 405	6 511	26 823	16 450
Testamentit	177 013	60 009	36 415	0
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	108 125	34 521	19 113	24 500
TUOTTO- / KULUJÄÄMÄ	373 215	10 170	-783 763	4 583

2. YHTEINEN TODISTUS

(Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetysten peruslinjaus 2023 ja sen toimintaperiaatteet)

- Miten Yhteinen todistus ja sen toimintaperiaatteet ovat tukeneet järjestönne ja kirkon yhteistyötä viimeksi kuluneen (vajaan) vuoden aikana?

Yhteinen todistus –asiakirja muistuttaa meitä hyvällä tavalla siitä, että kirkon perustehtävä “...on julistaa Jeesusta Kristusta maailman pelastajana ja edistää Jumalan valtakunnan toteutumista...julistaa ainutlaatuista evankeliumia Kristuksesta aina ja kaikkialla.” Asiakirja muistuttaa meitä myös lähetystyön kokonaisvaltaisuudesta. Lähetystyössä on otettava huomioon koko luotu todellisuus. Teologisesta osuudesta pidämme erityisen onnistuneena uutta muotoilua uskontojen kohtaamiseen liittyen.

Asiakirjan korostus yhteisestä missiosta sopii hyvin yhteen Kansanlähetysten yhteistä pappeutta korostavan painotuksen kanssa. Pyrimme aina toteuttamaan työmme muistaen, että “Kaikkia kristittyjä kutsutaan omien lahjojensa ja mahdollisuuksiensa mukaan osallistumaan kokonaisvaltaisesti Jumalan tehtävän toteuttamiseen.” Tänä päivänä näemme tämän yhdeksi suomalaisen lähetystyön suurimmista haasteista. Käytännössä näyttää siltä, että lähetystyö on yhä harvempien suomalaisten kristittyjen elämän keskuksessa. Koemme, että yhteinen haasteemme on *Yhteisen todistuksen* hengessä etsiä uusia tapoja ja luoda uusia foorumeja, joilla lähetystyö saisi tulla yhä uusien suomalaisten kristittyjen ydinasiaksi.

Yhteinen todistus –asiakirja korostaa kumppanuutta ja työn yhteistä kehittämistä. Pidämme tätä hyvänä asiana. Samalla olemme huomanneet, että moni seurakunta vaikuttaa näkevän roolinsa ainoastaan lähetystyön rahoittajana. Koemme, että kumppanuus nähdään usein valitettavan yksipuolisesti, niin että lähetysjärjestöjen velvollisuuksia muistetaan korostaa ja kysellä samalla kun se, miten kirkko on onnistunut noudattamaan sopimusta jää melko lailla pimentoon. Suhtaudumme kriittisesti siihen, miten kirkko on onnistunut olemaan tasapuolinen lähetysjärjestöjään kohtaan. Tämä näkyy esimerkiksi siinä, miten kirkko myöntää kolehteja lähetysjärjestöille. Rohkaisemme kirkkoa sopimuksen hengessä etsimään tasapuolisuutta myönnettävien kolehtien ajoituksessa ja määrässä. Samoin pidämme sopimattomana sitä, että yksi kirkon lähetystyönkeskuksen keskeinen työntekijä “peukuttaa” sosiaalisessa mediassa säännöllisesti julkaisuja, joissa toivotaan, että kirkko

irtisanoisi tai vähintäänkin kyseenalaistaisi joidenkin lähetysjärjestöjen aseman perustuen niiden virka- ja avioliittönäkemykseen. Tällainen toiminta ei herätä luottamusta tasapuolisuudesta.

3. KUMPPANUUDET

A) Miten organisaationne toteuttaa lähetystyötä/kansainvälistä diakoniaa ekumeenisesti?

Merkittävä osa Kansanlähetyksen lähetystyöntekijöistä tekee työtä kirkkokuntarajat ylittävissä kumppanuuksissa (21 työntekijää 50 työntekijästä, jotka ovat tällä hetkellä työkaudella.) Kirkkokuntarajat ylittävä työmme kattaa raamatunkäännöstyön, medialähetystyön, työn liikkeellä olevien kansojen parissa, juutalaistyön ja vainotun seurakunnan tukemisen. Keskeiset kumppanimme näissä yhteyksissä voidaan katsoa kuuluvan identiteetiltään globaaliin evankelikaalisuuteen, mutta esim. Sat-7-yhteistyön piirissä on myös ortodoksikirkkojen edustajia ja raamatunkäännöstyön luonteeseen kuuluu, että se palvelee lähtökohtaisesti niitä kirkkokuntia, jotka toimivat kyseisen kansanryhmän parissa.

B) Miten hyödynnätte kirkon lähetyskumppanuusneuvottelua 2024 kumppanuuksien syventämiseksi niin kansainvälisten kuin kotimaisten kumppaneiden (seurakunnat, seurakuntayhtymät, hiippakunnat, muut sopimusjärjestöt) kanssa?

Näemme kirkon lähetyskumppanuusneuvottelut 2024 ensisijaisesti verkostotapaamisena. Lähetyskumppanuusneuvottelut mahdollistavat sellaisten neuvottelujen ja kohtaamisten järjestämisen, jotka palvelevat vireillä olevia strategisia tavoitteitamme ja tähtäävät lähetysyhteistyössä pitkälle tulevaisuuteen. Lähetyskumppanuusajattelumme kuuluu, että etsimme lähetystyön uusia muotoja "esittelemällä ystävämme" ja rakentamalla kolmikantayhteistyötä, jossa mahdollistamme kumppaniemme lähetystyön. Tällä tavoin hyödynnämme myös vakiintuneita vuosittaisia lähetystapahtumiamme. Tuemme yhteistyökumppaniemme lähetystyötä ja etsimme tapoja todistaa rintarinnan evankeliumista eturintamalla liittymällä toistemme lähetysstrategisiin tavoitteisiin. Keskeisiä kumppaneita näissä yhteyksissä ovat ainakin Etiopian Evankelinen Mekane Yesus -kirkko, Inkerin Evankelisluterilainen kirkko ja suomalaisista lähetysjärjestöistä Lähetysyhdistys Kylväjä ja Jimman Synodin kumppanuushiippakuntana Lapuan hiippakunta.

C) Onko kirkolliskokouksen päätös pappisviran avaamisesta naisille (11/1986, § 34) tuottanut vaikeuksia yhteistyöhön kotimaisten ja/tai kansainvälisten kumppanien kanssa? Jos on, niin millaisia? Kuvaile niitä.

Kansanlähetyksen pitäytyminen liikkeenä perinteiseen virkakantaan, mutta sallii työntekijöilleen omantunnonvapauden yhteistyön tekemisen suhteen. Liike on virkakannastaan huolimatta kyennyt pääosin rakentamaan ja hyvään yhteistyöhön kumppaniensa kanssa kotimaassa. Tämä on varmasti johtunut isolta osalta molemmiin puoleisesta arvostuksesta ja kunnioituksesta.

Vuonna 2006 ilmestyneen "Heikan paperin" jälkeen on ollut jonkin verran ongelmia, kun joissain tapauksissa seurakunnan naispapit ovat kokeneet tullessa syrjäytetyiksi Kansanlähetyksen työntekijän vieraillessa seurakunnassa. Sitten olemme ohjeistaneet työntekijöitä siten, että toimimme seurakunnan kanssa yhteistyössä seurakunnan ehdoilla. Käytännössä tämä on tarkoittanut sitä, että ne työntekijät, jotka ovat kokeneet jumalanpalvelusyhteistyön olevan vastoin omaatuntoa ovat pidättäytyneet jumalanpalvelustehtävistä seurakuntavierailuilla. Tietojemme mukaan kaikki Kansanlähetyksen työntekijät tekevät yhteistyötä naispappien kanssa muunlaisissa tilanteissa, kuten lähetystilaisuudet. Viimeisen kymmenen vuoden aikana on alkanut ilmetä uusia ongelmia, kun seurakunnat ovat evänneet joiltain omilta jumalanpalvelusyhteisöiltämme tilat tai ehtoollisluvat joko virkakantaamme

tai avioliittokantaamme liittyen. Tämä herättää kysymyksen siitä, mitkä ovat tulevaisuudessa toimintamahdollisuutemme kirkon sisällä, jos emme saa toimia oman virkakantamme mukaan edes niissä jumalanpalvelusyhteisöissä, joiden järjestämisestä vastaamme.

Kansanlähetyksellä ei ole ollut ongelmia naispappeuteen liittyen eikä kysymys ole käytännössä noussut edes keskusteluihin kansainvälisten kumppaniensa kanssa.

D) Onko järjestönne kansainväliseen työhön lähetettyjä henkilöitä vihitty papeiksi muuhun kuin Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon? Jos on, niin missä, milloin ja miksi?

Kansanlähetyksen palveluksessa on viisi Inkerin kirkon paimenvirassa toimivaa henkilöä. Näistä henkilöistä kaksi on työskennellyt perheensä kanssa työalueella seurakuntatyössä, ja vihkiminen on tapahtunut tässä yhteydessä. Ensimmäinen heistä vihittiin vuonna 1993 pappis-diakoniksi ja vuonna 2005 paimenvirkaan sekä toinen vuonna 2017 paimenvirkaan. Kolmas henkilö on vihitty Inkerin kirkon paimenvirkaan vuonna 2012. Hän sai Inkerin kirkon vokaation koulutustehtäviin ja on opettanut sekä Kelton koulutuskeskuksessa että laajemmin eri puolilla Inkerin kirkkoa ennen koronan puhkeamista.

Lisäksi kaksi muuta henkilöä vihittiin vuonna 2019 Inkerin kirkon pappis-diakonin virkaan ja myöhemmin paimenvirkaan vuonna 2023. He saivat kirkolta vokaation koulutus- ja tukitehtäviin. He ovat opettaneet Kelton koulutuskeskuksessa säännöllisesti vuodesta 2019 alkaen ja lisäksi toimittaneet jumalanpalveluksia Länsi-Venäjällä.

Inkerin kirkolla on valtava pula osaavasta opetushenkilöstöstä. Siksi kirkko on antanut vihkimyksiä työntekijöillemme, joiden on katsonut voivan palvella heidän kirkkoaan. Tämä on tarkoittanut yleensä vähintään 10-15% työpanosta, mikä on enemmän kuin esimerkiksi monilla vokaation saaneilla yliopiston työntekijöillä. Olemme yrittäneet pitää tästä kiinni. Olemme suhtautuneet näihin vihkimyksiin suotuisasti, ensinnäkin sen tähden, että olemme kokeneet kutsumukseemme palvella Inkerin kirkkoa sekä toiseksi sen tähden, että myös meidän kannaltamme on positiivinen asia, että palveluksessamme on henkilöitä, joilla on pappisvihkimys.

Palveluksessamme olevat Inkerin kirkon papit kuuluvat Inkerin kirkon piispalliseen kaitsentaan. Piispallinen kaitsenta tarkoittaa muun muassa noin vuosittaista Suomessa asuvien Inkerin kirkon paimenten tapaamista piispan ohjauksessa. Inkerin kirkon pappisvirassa olevat työntekijämme pyrkivät osallistumaan myös muutaman vuoden välein järjestettäviin Inkerin kirkon pappien kokouksiin Venäjällä.

On myös ekumeenisesti merkittävä periaate, että pappisvirassa oleville kirkkomme lähetystyöntekijöille on yleensä aina myönnetty pappisoikeudet yhteistyökirkkoissamme. Yksi Kansanlähetyksen työntekijä, jolla on pappisoikeudet Suomessa, on syntyperältään tansanialainen. Hänellä on täydet pappisoikeudet myös Tansanian luterilaisessa kirkossa, jossa hän työskentelee koulutustehtävissä osittain Suomesta käsin ja osittain paikan päällä. Niin ikään esimerkiksi Kansanlähetyksen Japanin lähetystyöntekijöille, joilla on pappisoikeudet Suomessa, on myönnetty täydet pappisoikeudet myös Länsi-Japanin ev.lut. kirkossa. Tällaisia työntekijöitä on tällä hetkellä kaksi henkilöä. He työskentelevät maassa seurakuntatyössä ja koulutustehtävissä.

OHJAUSKESKUSTELU: SUOMEN LUTERILAINEN EVANKELIUMIYHDISTYS (SLEY)

Aika 25.9.2023 klo 14-16.30
Paikka Kirkkohallitus, nh. Getsemane

Läsnä Tom Säilä, toiminnanjohtaja, Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Ville Auvinen, lähetysjohtaja, Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Anna-Liisa Markkula, talouspäällikkö, Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Juhana Tarvainen, kotimaantyönjohtaja, Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys

Jari Jolkkonen, piispa, kirkon lähetystyön toimikunnan puheenjohtaja
Laura Huovinen, asiantuntija, Kirkon lähetystyön keskus
Risto Jukko, johtaja, Kirkon lähetystyön keskus
Kimmo Kääriäinen, ulkoasiainosaston johtaja, Kirkkohallitus
Liisa Länsmans, kirkon lähetystyön toimikunnan jäsen
Sari Blom, ulkoasiainosaston johtajan sihteeri, Kirkkohallitus

Ohjauskeskustelussa oli käytettävissä SLEY:n dokumentit:

- vuosikertomus 2022
- ohjauskeskusteluraportti 2023

1. SLEY:n toiminta ja talous

SLEY:lle vuodet 2022-2023 ovat olleet pitkälti paluuvuosia koronaa edeltävään aikaan. Tapahtumia striimataan edelleen monilla paikkakunnilla pitkälti vapaaehtoisten voimin. Maata näkyvissä -festarit keräsivät noin 5000 nuorta kolmipäiväiseen tapahtumaan vuonna 2023. Evankeliumijuhlat vietettiin vuonna 2023 Toholammilla, mistä ne myös striimattiin. Siionin kannel 2 ilmestyi vuonna 2022 ja Luther-kirkko viettää 150-vuotisjuhlaansa vuonna 2023.

Lähetysten saralla Ukrainan sota on vaikuttanut Inkerin evankelis-luterilaisen kirkon kanssa tehtävään yhteistyöhön. Myös työ Myanmarissa on pysähdyksissä maan levottoman tilanteen vuoksi. Yksi lähetystyöntekijäpari on aloittanut työnsä Ugandassa ja yksi lähetystyöntekijä Saksassa. Lisäksi uusi lähetystyöntekijäpari vihittiin Ugandan työhön maan pakolaisleireille.

Kotimaan henkilöstössä on tapahtunut joitakin muutoksia: Matti Rusama aloitti Karkun evankelisen opiston rehtorina, Anna-Liisa Markkula SLEY:n talouspäällikkönä ja Timo Vehviläinen Karkun evankelisen opiston vs. hallintojohtajana. SLEY:n hallituksen uusi puheenjohtaja valitaan hallituksen seuraavassa kokouksessa.

SLEY:ssä oli vuonna 2022 yhteensä 80 työntekijää, joista lähetystyöntekijöitä oli 21. Henkilöstömäärässä on mukana myös Karkun opiston työntekijät. SLEY:n talous oli alijäämäinen. Alijäämää on paikattu sijoitustuotoilla. Lisäksi kotimaan työ on

perinteisesti ollut alijäämäinen. Perustilanne on kuitenkin kestävä ja muutokset neuvottelut ovat mahdollisia. Tavoitteena on henkilöstön vähentäminen luonnollisen poistuman kautta. Sopeutusta onkin jo tapahtunut. Kiinteistöjä on jouduttu myymään tappiolla, mutta toisaalta paljon varoja vievä huoltotakuu on jäänyt pois, mikä tasapainottaa tilannetta jonkin verran.

2. Yhteinen todistus, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetyksen peruslinjaus 2023 ja sen toimintaperiaatteet.

- Miten Yhteinen todistus ja sen toimintaperiaatteet ovat tukeneet järjestön yhteistyötä viimeksi kuluneen (vajaan) vuoden aikana?

Yhteisen todistuksen laatimisprosessin aikana käytiin monenlaisia vaiheita ja keskusteluja. Lopputulos on hyvä ja evankeliumin julistuksen korostamiseen on helppo yhtyä. SLEY:n henkilöstön piirissä Yhteinen todistus -asiakirjaa ei ole käyty läpi, mutta se löytyy SLEY:n intranetistä. Yhteinen perehtyminen voisi olla paikallaan.

3. Kumppanuudet

- Miten organisaationne toteuttaa lähetystyötä/kansainvälistä diakoniaa ekumeenisesti?

SLEY:llä on vain vähän yhteistyötä muiden kuin luterilaisten kirkkojen kanssa. Yhteistyö Israelissa Caspari-keskuksen piirissä on pienimuotoista. Virossa yhteistyötä tehdään opiskelijatyön puitteissa EEU:n kanssa, joka on yhteiskristillinen toimija. SLEY:llä ei ole suoria yhteyksiä kansainvälisiin kirkkoliittoihin, Luterilaiseen maailmanliittoon tai Kirkkojen maailmanneuvostoon. Yhteistyökirkkoja ovat Inkerin evankelis-luterilainen kirkko, Viron evankelis-luterilainen kirkko, Etelä-Sudanin ja Sudanin evankelis-luterilainen kirkko, Myanmarin kirkkojen luterilaiseen federaatioon kuuluva Myanmarin luterilainen kirkko ja Kenian evankelis-luterilainen kirkko.

- Miten hyödynnätte kirkon lähetyskumppanuusneuvottelua 2024 kumppanuuksien syventämiseksi niin kansainvälisten kuin kotimaisten kumppaneiden (seurakunnat, seurakuntayhtymät, hiippakunnat, muut sopimusjärjestöt) kanssa?

SLEY pystyy kutsumaan vierailuille Suomeen kustannussyistä vain vähän omien kumppanikirkkojensa edustajia. Lähetyskumppanuusneuvottelu mahdollistaa kutsumisen ja vieraiden osallistumisen samalla muihinkin tapahtumaan. Omia vieraita tulee lähinnä Myanmarista ja Etelä-Sudanista, minkä lisäksi on yhteisiä vieraita muiden järjestöjen kanssa.

- Onko kirkolliskokouksen päätös pappisviran avaamisesta naisille (11/1986, § 34) tuottanut vaikeuksia yhteistyöhön kotimaisten ja/tai kansainvälisten kumppanien kanssa? Jos on, niin millaisia? Kuvatkaa niitä.

SLEY:n hallituksen päätös järjestön virkakannasta on noin 15 vuoden takaa. Kaikilla työntekijöillä ja vapaaehtoisilla on omantunnonvapaus. SLEY:n tapahtumiin seurakunnissa osallistuvista suurin osa ajattelee virkakysymyksestä kuten kirkko. Omissa tiloissa tapahtumiin osallistuvat ovat konservatiivisempia. Virkakäsitys ei kuitenkaan ole ratkaiseva tekijä jumalanpalvelusyhteisöihin osallistumisessa, vaan SLEY:n jumalanpalveluksiin ja tapahtumiin hakeudutaan niiden tarjoaman

yhteisöllisyyden vuoksi. SLEY:n piirissä toimitaan perinteisen virkakannan mukaisesti, mutta asia ei ole opetuksellisessa keskiössä. SLEY:n omissa messuissa toimii vain miespappeja. Yhteistyökirkot maailmalla ovat suurimmaksi osaksi perinteisellä virkakannalla ja yhteistyökirkot ovat tietoisia SLEY:n kannasta. Kotimaassa SLEY pyrkii välttämään ristiriitoja seurakunnissa vieraillessaan ja on hyvin seurakunta- ja kirkkoherrakohtaista, miten SLEY koetaan. Yhteistyö seurakunnissa on paljon muutakin kuin messuja, mm. lähetysjuhlia järjestetään yhdessä. Tähän asti on aina löytynyt jokin ratkaisu seurakunnissa messujen ja muiden tapahtumien suhteen, eikä SLEY edellytä seurakunnilta työvuorojen järjestelyä. SLEY:n taholta toivotaan, että löytyy yhteinen ratkaisumalli.

Seurakuntien talousarvion määrärahoja on evätty SLEY:ltä virkakannan vuoksi: viime aikoina näin on tapahtunut Espoossa, Helsingissä ja Turussa.

- Onko järjestönne kansainväliseen työhön lähetettyjä henkilöitä vihitty papeiksi muuhun kuin Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon? Jos on, niin missä, milloin ja miksi?

Inkerin evankelisluterilaisen kirkon papiksi vihittiin 3.9.2023 kaksi SLEY:n palveluksessa olevaa henkilöä. Toinen vihityistä on itse ollut aktiivinen Inkerin kirkon suuntaan, eikä SLEY ole ottanut kantaa hänen vihkimiseensä. Henkilön vokaatio liittyy uusien suomalaisten diakonien kouluttamiseen Suomessa Inkerin kirkkoa varten. Henkilö on ennestään vihitty diakoniksi Inkerin kirkkoon ja pappisvihkimys oli seuraava askel. Toinen Inkerissä 3.9. vihitty pappi toimii opettajana Kelton teologisessa instituutissa asemapaikkanaan Japani. Inkerin kirkon kaitsennassa olevat papit kiertävät tarpeen mukaan jumalanpalvelusyhteisöissä Suomessa. SLEY:n ilmoituksen mukaan heille ei ole nimetty jonkin tietyn jumalanpalvelusyhteisön johtamista. Vihkimysten ajankohta tuli SLEY:lle yllätyksenä. Ajankohdan päätti Inkerin kirkko.

SLEY on toiminut Inkerin kirkon johdon päätöksen mukaisesti mutta ei ole halunnut aiheuttaa haittaa kotimaassa. Henkilöt itse neuvottelivat asiansa Inkerin kirkon piispan kanssa ja asia on heidän välisensä eikä SLEY järjestönä ole puuttunut asiaan. SLEY:n piirissä toimii 10 muualla kuin Suomen ev.-lut. kirkkoon vihittyä pappia, joista kahdella on myös pappisoikeudet Suomen ev.-lut. kirkossa. Tällä hetkellä SLEY:llä ei ole tiedossa tulevia vihkimyksiä Inkerin kirkossa.

SLEY:llä on vahva tahtotila toimia Suomen ev.-lut. kirkon piirissä. Ratkaisuna SLEY toivoisi Suomen evankelis-luterilaisen kirkon piispakunnan järjestävän joukostaan piispan, joka voisi vihkiä perinteisen virkakannan mukaisesti ajattelevia omassa vihkimyksessään.

Muistion laati:
Sari Blom, sihteeri

Ohjauskeskustelun teemat 2023

Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys ry

1. Sopimusjärjestöjen toiminta ja talous

- Mitkä ovat toiminnan tapahtumat ja talouden tunnusluvut (budjetti verrattuna kahteen edelliseen vuoteen, talousarviomäärärahat ja vapaaehtoinen kannatus, työntekijämäärä, keskeiset henkilövaihdokset, organisaatiomuutokset, uudet strategiat)?

- Sley ry: 2022 2021 2020

Varsinainen toiminta

Tuotot	7 707 204,01	6 271 476,68	6 585 173,55
3000 Virallinen kolehti	60 138,45	59 522,93	70 755,90
3001 Jumalanp.kolehti srk:t	127 511,19	79 312,74	78 671,85
3002 Srk:n tuki	242 257,61	210 600,00	269 721,58
3003 Talousarvioavustukset	1 093 914,49	1 080 346,92	1 058 342,11
3004 Lahjoitukset	2 453 656,82	2 079 426,55	2 069 226,89
3005 Keräykset	13 869,44	2 940,00	50 140,13
3009 Testamentit	698 452,01	12 800,90	401 749,53

- Josta lähetyksen osuus: 2022 2021 2020

Tuotot	2 687 031,57	2 396 937,39	2 744 425,95
3000 Virallinen kolehti	60 138,45	59 522,93	70 671,90
3001 Jumalanp.kolehti srk:t	104 120,27	65 097,12	69 425,07
3002 Srk:n tuki	239 498,40	210 411,50	266 242,73
3003 Talousarvioavustukset	1 092 214,49	1 079 646,92	1 058 342,11
3004 Lahjoitukset	848 603,94	950 562,43	811 162,10
3005 Keräykset	2 549,00	2 940,00	42 170,01
3009 Testamentit	211 363,68	12 800,90	401 649,28

Työntekijämäärä v. 2022 yhteensä 80, joista lähetystyöntekijöitä ulkomailla 21. Vuonna 2021 yhteensä 71, joista lähetystyöntekijöitä ulkomailla 23.

Sley ry:n tilikauden tulos oli alijäämäinen 1 284 735 euroa vuonna 2022 ja 363 385,60 vuonna 2021. Vuonna 2020 tulos oli 138 601,50 euroa ylijäämäinen. Toiminnallinen kulujäämä varainhankinnan jälkeen oli 429 087,78 euroa vuonna 2022, 951 002,47 euroa vuonna 2021 ja 824 400,95 euroa vuonna 2020.

Yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan ja talouspäällikön tehtäviä hoitavat henkilöt ovat viimeisen vuoden aikana vaihtuneet. Sleyn nykyinen strategia on voimassa vuoden 2025 loppuun.

2. **Yhteinen todistus**, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetyksen peruslinjaus 2023 ja sen toimintaperiaatteet

- Miten Yhteinen todistus ja sen toimintaperiaatteet ovat tukeneet järjestönne yhteistyötä viimeksi kuluneen (vajaan) vuoden aikana?

Yhteinen todistus määrittää yhteisen näkemyksen ja perustan yhteistyölle lähettävän kirkon, lähetysjärjestön ja myös yhteistyökirkon välille. Useimpiin Yhteisen todistuksen linjauksista yhdymme ilolla, joihinkin tyydymme. Erityisesti dokumentin ensimmäinen varsinainen kappale tukee vahvasti työtämme ja antaa meille rohkeuden toimia omien sääntöjemme tarkoituksien mukaan. Varsinkin dokumentin lause: "Kirkko julistaa ainutlaatuista evankeliumia Kristuksesta aina ja kaikkialla" on kuin kiteytys Sley'n sääntöjen 2. pykälästä: "Yhdistyksen tarkoituksena on, luottaen Jumalan armoon ja apuun, levittää Kristuksen evankeliumia, saattaa evankeliumin sana yhä useamman ihmisen jokapäiväiseen käyttöön ja näin edistää ihmisten turvautumista Jeesukseen Kristukseen omana Vapahtajanaan."

3. **Kumppanuudet**

- Miten organisaationne toteuttaa lähetystyötä/kansainvälistä diakoniaa ekumeenisesti?

Varsinaisia ekumeenisia suhteita meillä on lähetystyössä vähän, koska yhteistyökumppanit ovat pääsääntöisesti luterilaisia kirkkoja. Virossa opiskelijatyössä lähettimme on mukana EEÜÜn toiminnassa, jokin aikaa sitten sen pääsihteerinä. EEÜÜ on ekumeeninen – tai yhteiskristillinen – toimija. Israelissa toimiva Caspari-keskus, jonka toimintaa tuemme taloudellisesti, on ekumeeninen toimija.

- Miten hyödynnätte kirkon lähetyskumppanuusneuvottelua 2024 kumppanuuksien syventämiseksi niin kansainvälisten kuin kotimaisten kumppaneiden (seurakunnat, seurakuntayhtymät, hiippakunnat, muut sopimusjärjestöt) kanssa?

Johtuen järjestömme rajallisista resursseista, emme pysty kutsumaan vuosittain kuin yhden tai kaksi ulkomaista vierasta Suomeen. Siksi

lähetyskumppanuusneuvottelu antaa meille hienon mahdollisuuden saada useampia yhteistyökumppaniemme edustajia Suomeen tutustumaan paremmin järjestöömme ja moniin työtämme ja sitä kautta myös heidän työtään tukeviin seurakuntiin. Kansainväliset vieraat tulevat vierailemaan järjestömme omissa tilaisuuksissa, ja ehkä järjestämme isomman lähetysjuhlan. Lähetyskumppanuusneuvottelu ja siihen liittyvät tapahtumat ovat toivottavasti sytyttämässä uutta lähetysinnostusta myös meidän väkemme parissa.

- Onko kirkolliskokouksen päätös pappisviran avaamisesta naisille (11/1986, § 34) tuottanut vaikeuksia yhteistyöhön kotimaisten ja/tai kansainvälisten kumppanien kanssa? Jos on, niin millaisia? Kuvatkaa niitä.

Sleyllä on järjestönä perinteinen virkakanta. Vaikka Sleyn palkatut ja vapaaehtoiset työntekijät pääsääntöisesti pitäytyvät perinteisessä virkakäsityksessä, heijastuu se käytäntöön yksilön parhaaksi katsomallaan tavalla. Hallitus on päättänyt joitakin toimintaperiaatteita: ”Sleyn työntekijöillä, sen osastojen jäsenillä ja työn tukijoilla on täysi omantunnonvapaus ratkaista yhteistoimintansa kirkkomme kaikkien pappien kanssa.” ”Ketään yhdistyksen työntekijää tai jäsentä ei syrjitä hänen virkakysymyksessä omaksumansa henkilökohtaisen vakaumuksen perusteella.” Virkakannasta riippumatta tulee kaikilla olla mahdollisuus toimia Sleyssä, seurakunnissa ja kirkossa.

Jotkut seurakunnat eivät tue Sleyn kautta tehtävää lähetystyötä. Joissain tilanteissa taustalla on käsityksemme virasta. Samasta syystä joissakin seurakunnissa ei järjestetä yhteisiä messuja, vaikka Sleyn ja seurakunnan yhteistyö muuten on tiivistä.

Osa kansainvälisistä kumppaneistamme vihkii lähetystyöntekijöitämme papeikseen osa ei.

- Onko järjestönne kansainväliseen työhön lähetettyjä henkilöitä vihitty papeiksi muuhun kuin Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon? Jos on, niin missä, milloin ja miksi?

Tällä hetkellä lähetystyössä olevia työntekijöitämme on vihitty Virossa (lähetti vihittiin jo ennen hänen siirtymistään työntekijäksemme), Ugandassa Etelä-Sudanin ja Sudanin ev. lut. kirkon työyhteydessä keväällä 2022, Saksassa marraskuussa 2018, Inkerin kirkossa syksyllä 2023 ja Keniassa marraskuussa 2001 (vihkimys tapahtui 15 vuotta ennen kuin lähetti tuli Sleyn

työyhteyteen). Vihkimykset ovat tapahtuneet vihkimyksen toteuttaneen kirkon tarpeisiin.

OHJAUSKESKUSTELU: SUOMEN PIPLIASEURA (SPS)

Aika 26.9.2023 klo 8.30-11.00

Paikka Kirkkohallitus, nh. Getsemane ja Teams

Läsnä Petri Merenlahti, toiminnanjohtaja, Suomen Pipliaseura
Katja Hannula, hallintojohtaja, Suomen Pipliaseura
Anne Haverinen, hallituksen varapuheenjohtaja, Suomen Pipliaseura
Terhi Huovari, viestintä- ja varainhankintajohtaja, Suomen Pipliaseura
Seppo Sipilä, kansainvälisen työn johtaja, Suomen Pipliaseura

Jari Jolkkonen, piispa, kirkon lähetystyön toimikunnan puheenjohtaja
Vesa Häkkinen, asiantuntija, Kirkon lähetystyön keskus
Risto Jukko, johtaja, Kirkon lähetystyön keskus
Kimmo Kääriäinen, ulkoasiainosaston johtaja, Kirkkohallitus
Heikki Sariola, kirkon lähetystyön toimikunnan jäsen
Sari Blom, ulkoasiainosaston johtajan sihteeri, Kirkkohallitus (Teams)

Ohjauskeskustelussa oli käytettävissä Pipliaseuran dokumentit:

- vuosiraportti 2022
- ohjauskeskusteluraportti 2023

1. Pipliaseuran toiminta ja talous

Pipliaseura on kristillinen ja ekumeeninen järjestö. Se tekee yhteistyötä laajasti eri kirkkokuntien kanssa. Pipliaseuran tavoitteena on tuoda Raamattu kaikkien ihmisten ulottuville. Sen työ jakaantuu raamatunkäännöstyöhön, lukutaitotyöhön ja Raamatun käyttöön. Lisäksi Pipliaseura kustantaa Raamattuja ja Raamattuun liittyvää kirjallisuutta. Lukutaitotyön kautta Pipliaseura on ulkoministeriön kumppanijärjestö. Pipliaseuran toiminnallisen ajattelun pohja on sitoutuminen jatkuvaan oppimiseen, uudistumiseen ja käyttäjälähtöisyyteen.

Pipliaseuran pitkäaikaisen toiminnanjohtajan Markku Kotilan siirryttyä eläkkeelle tehtävässä aloitti uutena toiminnanjohtajana Petri Merenlahti kesäkuussa 2023. Kuluvan vuoden aikana seuraan on palkattu myös uusi raamatunkäännöskonsultti, varainhankinnan markkinointisuunnittelija ja koulutuspäällikkö. Yksi Pipliaseuran työntekijä on väliaikaisesti kansainvälisen Bible Booster -digikehittämishojelman johdossa. Kulunut vuosi on ollut työntäyteistä. Pipliaseura on uudistanut verkkosivunsa ja Vanhan testamentin käännöshanke jatkuu vuoteen 2028 saakka. Vuonna 2024 ilmestyy uusi Psalmien kirjan käännös. Seuran kustannustoiminta on kannattavaa.

UT2020 (Uuden testamentin käännös nykysuomeksi mobiililaitteille) sai erittäin hyvän vastaanoton. Lukijatutkimusten mukaan se on tavoittanut laajasti lukijoita eri kirkkokunnista ja innostanut lukemaan Raamattua.

Pioliaseuran tuotoista 67 % tulee ev. lut. seurakunnilta ja loput pääosin yksityisiltä lahjoittajilta sekä julkisista avustuksista. Vuonna 2022 kokonaistuotto seurakunnilta oli ennakoitua suurempi. Kolehitudot kasvoivat verrattuna koronavuosiin mutta jäivät vielä koronaa edeltävästä vuodesta 2019. Liiketoiminnan katetta on saatu parannettua toiminnallisilla ja rakenteellisilla muutoksilla. Tilikauden tulos oli hieman alijäämäinen. Yksityisiltä henkilöiltä saaduissa lahjoituksissa tapahtui laskua vuonna 2022, mikä johtuu pitkälti ihmisten halusta lahjoittaa Ukrainan hyväksi. Pioliaseura on luonut varainhankinnan strategian ja panostaa yksityiseen varainhankintaan.

Yksityisen varainhankinnan puolella kuukausilahjoittajia ja säännöllisesti lahjoittavia on tullut lisää. Pioliaseuralla on kymmenkunta keräyskampanjaa vuodessa kristillisen kentän piirissä. Tulovirta keräyksistä on tasainen. Pioliaseuralle on myönnetty rahankeräyslupa, joka mahdollistaa ensimmäistä kertaa varainkeruun kotimaassa tehtävälle työlle.

2. Yhteinen todistus, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetyksen peruslinjaus 2023 ja sen toimintaperiaatteet.

- Miten Yhteinen todistus ja sen toimintaperiaatteet ovat tukeneet järjestönne yhteistyötä viimeksi kuluneen (vajaan) vuoden aikana?

Yhteisessä todistuksessa tuodaan julki yhteistyön puitteet ja periaatteet Pioliaseuralle tutulla kielellä. Siinä myös otetaan huomioon Pioliaseuran erityisluonne ekumeenisena kumppanina. Myös globaalikasvatus, Jumalan missio, kirkkojen kumppanuus ja työ sekä paikallisesti että maailmanlaajasti on otettu huomioon Yhteisessä todistuksessa. Lähetys on kokonaisvaltaista, yhdenvertaista, osallistavaa, läheistä ja ymmärrettävää sekä sanoissa että teoissa.

3. Kumppanuudet

- Miten organisaationne toteuttaa lähetystyötä/kansainvälistä diakoniaa ekumeenisesti?

Pioliaseuran toimintamallina on kumppanuus. Suomen Pioliaseura kuuluu kansainväliseen Yhtyneiden raamattuseurojen verkostoon (United Bible Societies): 150 pioliaseuraa toimii 200 maassa tai alueella. Suomessa Pioliaseuran jäseniä ovat kirkot ja seurakunnat. Pioliaseura on myös ulkoministeriön kumppanijärjestö.

- Miten hyödynnätte kirkon lähetyskumppanuusneuvottelua 2024 kumppanuuksien syventämiseksi niin kansainvälisten kuin kotimaisten kumppaneiden (seurakunnat, seurakuntayhtymät, hiippakunnat, muut sopimusjärjestöt) kanssa?

Lähetyskumppanuusneuvotteluun on tulossa Pioliaseuran vieraita Keniasta, Kiinasta, Lähi-Idästä sekä Yhtyneiden raamattuseurojen toimistolta. Pioliaseuralle on tärkeää, että se voi hyödyntää neuvottelun antia tarkoituksenmukaisesti, vaikuttavasti ja hyvällä panos-tuotos-suhteella.

- Onko kirkolliskokouksen päätös pappisviran avaamisesta naisille (11/1986, § 34) tuottanut vaikeuksia yhteistyöhön kotimaisten ja/tai kansainvälisten kumppanien kanssa? Jos on, niin millaisia? Kuvatkaa niitä.

Pioliaseuran näkökulmasta kirkot päättävät omasta opistaan ja järjestyksestään, myös virkakannastaan. Pioliaseura ei hyväksy työssään minkäänlaista syrjintää.

- Onko järjestönne kansainväliseen työhön lähetettyjä henkilöitä vihitty papeiksi muuhun kuin Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon? Jos on, niin missä, milloin ja miksi?

Suomen Pioliaseura toimii kansainvälisessä työssään Yhtyneiden raamattuseurojen, paikallisten pioliaseurojen ja niiden kumppanien kautta, eikä sen palveluksessa ole ulkomaisiin kirkkoihin papeiksi vihittyjä henkilöitä.

Muistion laati:

Sari Blom, sihteeri

18.9.2023

SUOMEN PIPLIASEURAN RAPORTTI SUOMEN EVANKELIS-LUTERILAISEN KIRKON KANSSA KÄYTTÄVÄÄ OHJAUSKESKUSTELUA VARTEN

Suomen Pipliaseura perustettiin vuonna 1812. Se on maamme vanhin kristillinen yhdistys ja edelleen toiminnassa oleva kirjankustantaja. Olemme osa Yhtyneiden raamattuseurojen (United Bible Societies, UBS) maailmanlaajaa ekumeenista verkostoa. Teemme työtä, jotta Raamattu olisi kaikkien ihmisten saavutettavissa, niin että sen sanoma voi uudistaa elämää, yhteisöjä ja yhteiskuntaa. Käännämme ja kustannamme Raamattua ja herätämme mielenkiintoa sen sanomaa kohtaan. Edistämme luku- ja kirjoitustaitoa ja vaikutamme syrjivien asenteiden muuttamiseksi.

Pipliaseurat ovat kirkkojen yhteisiä lähetysjärjestöjä. Suomessa yli puolet evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnista on Pipliaseuran jäseniä. Piplian jäseniin kuuluvat myös Suomen ortodoksinen kirkko, Katolinen kirkko Suomessa ja Suomen vapaakristillinen neuvosto.

1. Seuran toiminta ja talous

Suomen Pipliaseuran toimintaa ohjaa seuran **strategia vuosille 2022–2025**. Strategian linjauksiin kuuluvat raamatunkäännöstyön ja lukutaitotyön kiinteä keskinäinen yhteys ja Raamatun käytön edistäminen digitaalisessa ympäristössä. Toimintakulttuurin avainsanoja ovat jatkuva oppiminen, käyttäjälähtöisyys ja uudistuminen: kehitämme työtämme sen pohjalta, mikä palvelee kumppaneitamme ja edunsaajiamme. Seuran tunnettua luotettavana kansainvälisenä toimijana lisätään ja lahjoittajapohjaa vahvistetaan. Seuran strategia on kokonaisuudessaan luettavissa osoitteessa <https://www.piplia.fi/strategia-2022-2025/>.

Strategian taustalla vaikuttavat UBS:n vuonna 2016 maailmankokouksessaan (world assembly) Yhdysvaltain Philadelphiassa sopimat yhteiset tulevaisuustavoitteet (*Philadelphia Promise*). Tulevaisuuskeskustelu jatkuu, kun seurakunnat valmistautuvat lokakuussa Alankomaiden Egmondissa pidettävään seuraavaan maailmankokoukseen. Keskeinen kysymys on, mitä suunnitellaan, resursoidaan ja toteutetaan yhdessä, ja mitä kukin tekee itse tai omien kumppaniensa kanssa.

Suomen Pipliaseuralle kuluva **vuosi 2023** on tuonut paljon uutta — kuten uuden toiminnanjohtajan, uudistetut Piplia.fi-verkkosivut ja syksyllä lanseerattavan uuden, digitaalisen *Piplian Raamattukurssin*. Raamattu.fi-sivuston ja Piplia-sovelluksen kehittäminen jatkuu tiiviissä kansainvälisessä yhteistyössä. Maailmalla kominkielinen

PIPLiA. voimasanoja

Raamattu ja nyankielinen Uusi testamentti näkevät päivänvalon loppuvuodesta, ja *Lukutaitoa Afrikan naisille* -hanke etenee suunnitellusti. Ukrainan Pipliaseuran työn tukemiseksi valmistellaan uutta keräystä. Lisätietoa kansainvälisistä hankkeistamme löytyy osoitteesta <https://www.piplia.fi/seurakunnille/kuulumisia-maailmalta/>.

2022–2028 seura toteuttaa mittavan **VT2028–raamatunkäännöshankkeen**, jonka tuloksena valmistuu uusi nykysuomenkielinen Vanhan testamentin käännös mobiilikäyttäjille. Hanke on jatkoa kiitetylle Uuden testamentin UT2020-suomennokselle. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokous osallistuu kuusivuotisen hankkeen kustannuksiin 1,5 miljoonalla eurolla seuran omarahoitussuuden ollessa 700 000 euroa. Vähemmistökirjat kattavat omien edustajiensa työskentelykulut hankkeen ekumeenisessa ohjausryhmässä. Suuri yleisö näkee hankkeen satoa seuraavaksi alkuvuonna 2024, kun julkaistaan uusi *Psalmien kirjan* käännös.

Työtä tehdään myös **kotimaisten vähemmistökielten** parissa. Valmisteilla on Uuden testamentin käännös inarinsaameksi, koltansaamenkielisen käännöstyön jatkoa selvitetään ja romanikielisen Markuksen evankeliumin kääntämistä pilotoitiin alkuvuonna 2023. Myös käännöstyön jatkoa suomalaiselle viittomakielelle on selvitetty.

Talouden tunnuslukuja on esitelty alla. Vuosiraportti 2022 ja tilinpäätös sekä laajempi selvitys tuotoista ja kuluista löytyvät osoitteesta https://www.piplia.fi/piplia/vuosiraportti_2022/

Keskeiset luvut	2023 talousarvio	2022 tilinpäätös	2021 tilinpäätös
Ev.-lut. seurakuntien talousarviomäärärahat	1 050 000	1 063 348	979 931
Vapaaehtoinen kannatus	990 000	1 003 169	820 423
Kirkkohallitus	250 000	250 000	0
Muilta kirkkoilta ja yhteisöiltä	38 800	53 928	44 918
Ulkoministeriö	200 000	206 003	199 872
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä	22	19	16

Seuran palveluksessa on **24 työntekijää**. Seuran pitkäaikainen toiminnanjohtaja Markku Kotila jäi eläkkeelle kesällä 2023, ja uutena toiminnanjohtajana aloitti Petri Merenlahti. Kotila jatkaa osa-aikaisesti seuran palveluksessa vastuullaan Vanhan testamentin VT2028-käännöshankkeen teologinen ohjaus.

Lisäksi uusina työntekijöinä aloittivat vuonna 2023 johtava käännöstyön asiantuntija Riikka Halme-Berneking vastuullaan yhdeksän uutta hanketta portugalinkielisissä maissa, varainhankinnan markkinointisuunnittelija Mikko Huttunen sekä koulutuspäällikkö Helena Kauppila. Seurakuntapalvelun johtaja Antti Siukonen on siirtynyt määräaikaisesti ja osa-aikaisesti (80%) pipliaseurojen kansainvälisen BibleBooster-ohjelman johtoon 31.7.2024 asti. Raamatunkäytön asiantuntija Paavo Huotari on vanhempainlomalla 4.9.–29.12.2023.

Seuran hallituksessa on yhdeksän jäsentä. Seuran sääntöjen mukaan puheenjohtajan ja viiden muun jäsenen tulee olla Suomen evankelis-luterilaisen kirkon jäseniä ja kolmen muun jäsenen muiden kuin Suomen evankelis-luterilaisen kirkon jäseniä.

Vuosikokouksessa 22.5.2023 hallitukseen valittiin uusina jäseninä tiimipäällikkö Katja Andrejev (ev.-lut.) ja hiippakunnan asiantuntija Marco Pasinato (kat.) Hallituksessa jatkavat Anne Haverinen (SVKN/hell.), piispa Jukka Keskitalo (ev.-lut.), HLL Pirkko Träskbacka (ev.-lut., Borgå stift), kirkkoherra Satu Ruhanen (ev.-lut.), Almanakkatoimiston johtaja, dosentti Minna Saarema-Paukkala (ev.-lut.), kansainvälisen työn koordinaattori Pia Sahi (ev.-lut.) ja rovasti Mikael Sundkvist (ort.). Hallituksen puheenjohtajana toimii piispa Jukka Keskitalo.

2. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähettyksen peruslinjaus 2023 *Yhteinen todistus ja sen toimintaperiaatteet*

Yhteinen todistus ohjaa Suomen Pipliaseuran työtä Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetysjärjestönä. Seuran näkökulmasta linjaus palvelee tarkoitustaan hyvin ja on sopusoinnussa seuran ekumeenisen luonteen ja Yhtyneiden raamattuseurojen kansainvälisten toimintamallien kanssa. Olemme iloisia, että linjauksessa on huomioitu myös globaalikasvatuksen tavoitteet.

Yhteinen todistus ilmaisee Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen Pipliaseuran yhteistyön puitteet ja periaatteet osapuolille luontevalla tavalla. Maailmanlaaja kirkko palvelee Jumalan työtä koko luomakunnan pelastukseksi. Pipliaseurat ovat kirkkojen ja seurakuntien kumppaneita paikallisesti ja maailmanlaajuisesti. Yhdessä kutsumme kaikkia ihmisiä Raamatun sanan elämää uudistavan voiman yhteyteen kokonaisvaltaisesti, osallistavasti ja yhdenvertaisesti sanoin ja teoin. Raamatun ja sen sanoman tekeminen läheiseksi ja ymmärrettäväksi eri kulttuureissa, ympäristöissä ja uskontojen ja katsomusten vuoropuhelussa on meille keskeinen yhteinen tavoite.

3. Kumppanuudet

Suomen Pipliaseura on yksi vuonna 1946 syntyneen **Yhtyneiden raamattuseurojen ekumeenisen verkoston** perustajajäsenistä. Verkosto toteuttaa yhteisesti hallinnoituja kansainvälisiä hankkeita yli 200 maassa tai alueella. Sen 150 jäseniseuraa tuntevat paikalliset olosuhteet, kielet ja yhteistyökumppanit. Ne sitoutuvat yhteisiin toimintaperiaatteisiin toiminnassaan ja hallinnossaan.

Kiinan kansantasavallassa ei ole paikallista pipliaseuraa, vaan yhteistyötä Kiinan kristillisen neuvoston ja Katolisen piispainkokouksen kanssa koordinoi Singaporeen sijoitettu UBS:n China Partnership -toimisto. Toimisto käy myös tiivistä dialogia Kiinan uskontohallinnon kanssa. Suomen Pipliaseura on aktiivisesti mukana tässä toiminnassa.

Kotimaassa seuran tärkeimpiä kumppaneita ovat Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnat sekä seuran jäsenyhteisöihin kuuluvat Suomen ortodoksinen kirkko, Suomen vapaakristillinen neuvosto ja Katolinen kirkko Suomessa. Läheistä yhteistyötä tehdään Suomen evankelis-luterilaisen kirkon Kirkkohallituksen ja suurimpien seurakuntayhtymien kanssa. Kehitysyhteistyössä keskeisin kumppani on Ulkoministeriö.

Suomen Pipliaseura on Suomen ekumeenisen neuvoston kumppanuusjärjestö sekä Fingon, Kirkkopalvelujen ja Suomen lähetysneuvoston jäsen. Seura on myös mukana VaLa ry:n Hyvä testamentti -järjestöjen yhteistyössä.

Vuoden 2024 lähetyskumppanuusneuvotteluun on kutsuttu neljän naisen joukko Suomen pipliaseuran tärkeitä kumppaneita. Edustettuina ovat sisarseurat Afrikasta ja Lähi-Idästä, UBS:n kirkkosuhteiden johto sekä Kiinan kristillinen neuvosto. Vierailujen monipuolinen ja kustannustehokas hyödyntäminen on osa ensi vuoden toimintasuunnitelmaamme. Kiina-suhteiden osalta huomioidaan Suomen evankelis-luterilaisen kirkon suora yhteistyö Kiinan kristillisen neuvoston kanssa ja arkkipiispa Tapio Luoman neuvostolle esittämä vierailukutsu Suomeen.

Pidämme tärkeänä, että lähetyskumppanuusneuvottelun tavoitteet ja niiden toteutumisen mittarit asetetaan selkeästi ja tarkoituksenmukaisesti: mihin pyrimme, mikä on tapahtuman tuoma lisäarvo ja mistä tiedämme saavuttaneemme sen? Neuvottelujen tulee olla aito mahdollisuus oppia toinen toisiltamme ja kehittää yhteisiä keskeisiä teema-alueita.

Ekumeenisena järjestönä kunnioitamme kirkkojen oikeutta päättää opistaan ja järjestyksestään, mukaan lukien Suomen evankelis-luterilaisen kirkon päätös sen pappisvirasta. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon papit ovat meille pappeja sukupuoleen katsomatta, ja palveluksessamme on eri sukupuolta olevia Suomen evankelis-luterilaisen kirkon pappeja.

Seuran kansainvälisiä hankkeita toteutetaan yhteistyössä paikallisten pipliaseurojen kanssa, jotka toimivat Suomen Pipliaseuran tapaan ekumeenisesti kirkkojen suvereniteettia kunnioittaen. **Seurassamme ei ole yhtään työtehtävää, jonka hoitaminen edellyttäisi pappisvihkimystä, eikä yhtään työntekijää, joka olisi vihitty papiksi muuhun kuin Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon.** Yksi seuramme raamatunkäännösasiantuntijoista on Suomen Vapaakirkon lähetystyöntekijä ja työskentelee seurassa Suomen Vapaakirkon rahoituksen turvin.

Suomen Pipliaseura kiittää Suomen evankelis-luterilaista kirkkoa ja sen seurakuntia hyvästä ja suunnitelmallisesta yhteistyöstä. Raamattutyömme vahvistaa seurakuntien ja kirkkojen toimintaedellytyksiä, evankeliumin sanoma luo toivoa kriisien keskelle ja lukutaitotyö parantaa niiden asemaa, jotka ovat tiedonsaannin ja päätöksenteon marginaalissa. Tälle kaikelle on maailmassamme paljon kysyntää.

OHJAUSKESKUSTELU: SVENSKA LUTHERSKA EVANGELIFÖRENINGEN I FINLAND (SLEF)

Aika 26.9.2023 klo 11.30-14.00

Paikka Kirkkohallitus, nh. Getsemane ja Teams

Läsnä Albert Häggblom, toiminnanjohtaja, Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland (SLEF)
Brita Jern, lähetysjohtaja, Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland (SLEF)
Göran Stenlund, hallituksen varapuheenjohtaja, Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland (SLEF)
Hannu Mäkimattila, talouspäällikkö, Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland (SLEF)

Jari Jolkkonen, piispa, kirkon lähetystyön toimikunnan puheenjohtaja
Vesa Häkkinen, asiantuntija, Kirkon lähetystyön keskus
Risto Jukko, johtaja, Kirkon lähetystyön keskus
Heikki Sariola, kirkon lähetystyön toimikunnan jäsen
Sari Blom, ulkoasiain osaston johtajan sihteerin, Kirkkohallitus (Teams)

Ohjauskeskustelussa oli käytettävissä SLEF:n dokumentit:

- SLEF verksamhetsberättelse 2022
- SLEF rapport, styrsamtalet 2023

1. SLEF:n toiminta ja talous

SLEF:n visiona on tarjota evankeliumi ja hengellinen koti kaikille. SLEF viettää evankelisen liikkeen 150-vuotisjuhlaa vuonna 2023 vietettyään viime vuonna oman ruotsinkielisen evankelisen liikkeen 100-vuotisjuhlaa. Lisäksi SLEF:n Kenian työn käynnistymisestä on kulunut 60 vuotta. Kenian työn myötä alkoi SLEF:n itsenäinen lähetystyö.

SLEF:n lähetysosastolla on tapahtunut vähän henkilöstömuutoksia. Yksi Etu-Aasian lähetystyöntekijä palasi joulukuussa kotimaahan ja siirtyi seurakuntatyöhön. Kotimaantyössä ja viestinnässä toiminta on jatkunut entiseen tapaan. Pitkäaikainen talouspäällikkö jäi eläkkeelle ja uusi rekrytoitiin tilalle.

Taloudessa menot ovat pysyneet samalla tasolla vuonna 2023 kuin 2022. Inflaation vaikutus on nähtävissä. Vuonna 2023 tulot ovat nousseet ensimmäisen kahdeksan kuukauden. Sijoitustoiminnasta saatavat tuotot ovat olleet merkittäviä tähän saakka. Vuonna 2023 myytiin vuokrakiinteistö, minkä vuoksi tulevina vuosina on odotettavissa sijoitustoiminnan tuotoissa laskua, vaikka myynnistä saadut tulot sijoitetaankin eteenpäin. SLEF:n hallitus on nimennyt työryhmän miettimään, miten tulojen

pienenemistä voitaisiin kompensoida. Tavoitteena on saada lisää kannattajia ja karsia kuluja niin, että talous saataisiin tasapainoon kolmessa vuodessa. Pyritään siihen, ettei henkilöstöä tarvitsisi vähentää.

Seurakunnilta tuleva vapaaehtoinen kannatus on nousussa, mutta talousarviomäärärahoissa on tapahtunut laskua. Seurakunnat tilittävät ajallisesti vaihtelevasti määrärahoja. SLEF:llä on nimikkosopimuksia 40 seurakunnan kanssa, mutta se sai talousarviomäärärahoja vain 25 seurakunnalta vuonna 2022 seurakuntaliitosten vuoksi. SLEF on kuluvana vuonna tehnyt uusia nimikkosopimuksia, ja tilanne elää koko ajan.

Porvoon hiippakunnan 100-vuotiskolehtikeräys myönnettiin Suomen Lähetysseuralle, Kirkon Ulkomaanavulle ja Kirkon diakoniarahastolle, mutta ei SLEF:lle. Asia on aiheuttanut ihmetystä SLEF:ssä. SLEF:n hallitus on kirjelmöinyt myöntämispäätöksestä hiippakunnalle, mutta syytä kolehdin epäämiseen SLEF:ltä ei ole saatu. SLEF:ssä koetaan, että sitä ei ole kohdeltu kolehtiasiassa yhdenvertaisesti muiden sopimusjärjestöjen kanssa kuten perussopimus edellyttää.

2. Yhteinen todistus, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetyksen peruslinjaus 2023 ja sen toimintaperiaatteet.

- Miten Yhteinen todistus ja sen toimintaperiaatteet ovat tukeneet järjestönne yhteistyötä viimeksi kuluneen (vajaan) vuoden aikana?

SLEF yhtyy useisiin Yhteisen todistuksen periaatteisiin, kuten holistinen lähetys, kirkon missionaarisuus, vapaaehtoisuuden korostaminen, kansainvälinen kumppanuus ja yhteistyö, uskontodialogin merkitys sekä evankeliumin ja diakonian korostaminen.

Lähetyskasvatus on tärkeä osa lähetystä. Suomenkielisiin lähetyskoulutuksiin on kuitenkin hankala osallistua. SLEF:n kannatuspohja on erilainen kuin muilla lähetysjärjestöillä. SLEF:n kannattajakunta tulee pieneltä alueelta ja kuuluu vähemmistökieliryhmään. Pienen kieliryhmän etuna on kuitenkin ymmärrys verkostojen hyödyistä ja SLEF on luonut yhteyksiä muihin Pohjoismaihin ja muihin suomenruotsalaisiin järjestöihin. Lähetyskasvatuksessa etenkin nuorten osallistumisen tukeminen on olennaista. SLEF:llä on ollut harjoittelija Etu-Aasiassa, mutta viisumin saaminen on vaikeaa. Tavoitteena on kuitenkin pidempi maassaolo kuin mitä esimerkiksi opiskelijaviisumi mahdollistaa.

3. Kumppanuudet

- Miten organisaationne toteuttaa lähetystyötä/kansainvälistä diakoniaa ekumeenisesti?

Raamatunkäännöstyötä Keniassa on tehty yli tunnustuskuntarajojen. SLEF toimii ekumeenisesti SAT-7:n piirissä yhden lähetystyöntekijän voimin. Samaten SLEF toimii ekumeenisesti Al Massira-järjestön piirissä yhden lähetystyöntekijän voimin.

- Miten hyödynnätte kirkon lähetyskumppanuusneuvottelua 2024 kumppanuuksien syventämiseksi niin kansainvälisten kuin kotimaisten kumppaneiden (seurakunnat, seurakuntayhtymät, hiippakunnat, muut sopimusjärjestöt) kanssa?

SLEF:n kumppaneista lähetyskumppanuusneuvotteluun tulee vieras Etiopiasta. Tarkoitus on myös tehdä yhteistyötä Porvoon hiippakunnan seurakuntien kanssa neuvottelun yhteydessä.

- Onko kirkolliskokouksen päätös pappisviran avaamisesta naisille (11/1986, § 34) tuottanut vaikeuksia yhteistyöhön kotimaisten ja/tai kansainvälisten kumppanien kanssa? Jos on, niin millaisia? Kuvatkaa niitä.

Pappisvirka ei aiheuta ongelmia SLEF:n piirissä. Kotimaassa SLEF:n piirissä toimii tällä hetkellä kolme Suomen ev.-lut. kirkkoon vihittyä pappia. Kaikilla papeilla on omantunnonvapaus päättää itsenäisesti esimerkiksi alttariyhteistyöstä naispappien kanssa.

- Onko järjestönne kansainväliseen työhön lähetettyjä henkilöitä vihitty papeiksi muuhun kuin Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon? Jos on, niin missä, milloin ja miksi?

Kaksi henkilöä on vihitty papiksi Keniassa vuonna 2023. Toinen heistä on toiminut Keniassa samburunkielisessä raamatunkäännöstyössä 18 vuotta. Sittenkin henkilö on muuttanut asumaan takaisin kotimaahan jatkaen edelleen raamatunkäännöstyötä ja vierailen säännöllisesti paikan päällä Keniassa. jolloin hän myöskin toimittaa messuja samburunkielellä. Keniassa on vähän omia pappeja, koska kouluttautumiseen ei ole varaa. Toinenkin SLEF:n lähetystyöntekijä on vihitty papiksi Keniassa tänä vuonna. Hänkin on toiminut toistakymmentä vuotta lähetystyöntekijänä Kenian ev.-lut. kirkon yhteydessä. Pappisvihkimyksen jälkeen hänelle annettiin tehtäväksi toimia Nairobien tuomiokirkon pastorina, jossa ominaisuudessa hän toimittaa messuja sekä suahilin että englannin kielellä.

Muistion laati:

Sari Blom, sihteeri

SLEF:s rapport inför styrsamtalet med Kyrkans Missionscentral 26.9.2023

1. SLEF:s verksamhet och ekonomi

Lutherska Evangeliska föreningen bildades år 1873. År 1922 delades denna då tvåspråkiga förening på språkliga grunder i två, och Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland rf. bildades.

Verksamheten styrs av en oförändrad, långsiktig vision:

Evangeliet till alla! SLEF vill vara ett andligt hem:

- där vi med Bibeln som ledstjärna lever i tro på Guds nåd i Kristus,
- där vi visar omsorg om varandra,
- där vi i tal och skrift utbreder evangeliet om Jesus Kristus,

så att Gud i allt blir ärad.

Organisationen har varit oförändrad de senaste åren:

- Missionssektor (Estland, Kenya, Etiopien, Främre Asien inklusive SAT-7 och Al Massira-arbetet.)
- Hemlandssektor (Barn- och ungdomsarbete, läger, lokalavdelningar mm.)
- Mediesektor (Sändebudet, Barnvännen, bokförsäljning samt digital medieverksamhet.)
- Administration och finansieringsverksamhet.

Det har inte skett några större förändringar i föreningens personal. Ekonomichef Solveig Nylund gick i pension sommaren 2023 och ersattes av Hannu Mäkimattila.

Budgeten och de tre senaste åren

Inkomsterna, verksamheten:

	2020	2021	2022	2023
- Budgeten	919 590	908 180	903 310	930 780
- Verkliga inkomster	866 629	857 127	937 634	980 000 (prognos)

Kostnaderna, verksamheten:

	2020	2021	2022	2023
- Budgeten	1 812 956	1 790 558	1 880 300	2 009 100
- Verkliga kostnader	1 649 940	1 880 532	2 043 908	2 040 000 (prognos)

SLEF:s kommentarer:

– SLEFs verksamhetsinkomster har ökat 12,7 % under perioden 1.1–31.8.2023 jämfört med samma period år 2022. Verksamhetskostnaderna har ökat 5,1 % under samma period, mest på grund av inflationen.

SLEF:s verksamhetsunderskott har normalt kompenseras av ett överskott i finansieringsverksamheten.

– År 2023 har SLEF överfört en stor del av investeringstillgångarna från en fastighet till andra placeringar.

Detta var nödvändigt, men kommer att minska SLEF:s finansieringsinkomster avsevärt under andra halvåret 2023 och från 2024 framåt.

Församlingarnas budgetanslag

2020	2021	2022	2023
151 794	151 928	150 589	130 000 (prognos)

Frivilligt understöd från församlingar

2020	2021	2022	2023
37 648	41 106	59 456	80 000 (prognos)

Frivilligt understöd direkt till organisationen

2020	2021	2022	2023
291 816	280 292	277 544	260 000 (prognos)

Årsverken i SLEF

2020	2021	2022	2023
12,0	16,3	15,6	15,6 (budgeten) Hemlandet
10,5	8,7	9,2	8,2 (budgeten) Utlandet
22,5	25,0	24,8	23,8 (Totalt, budgeten)

2. Ett gemensamt vittnesbörd och SLEF

Hur har kyrkans riktlinjer för mission och internationell diakoni 2023 "Ett gemensamt vittnesbörd" och dess verksamhetsprinciper stött samarbetet mellan SLEF och kyrkan det senaste året?

Följande delar ur missionsriktlinjerna 2023 vill SLEF särskilt understryka (citerade):

- Kyrkan och alla kyrkans medlemmars liv bör till sin natur vara missionellt.
 - Kyrkan förkunnar det unika evangeliet om Kristus alltid och överallt. Kyrkan och alla kristna tjänar Guds mission.
 - Holistisk mission (Kyrkans holistiska mission): Evangeliet kallar människor i tro och kärlek till gemenskap med Gud, samt till delaktighet av ordet och sakramenten. Evangeliet uppmuntrar oss också att tjäna och bära omsorg om våra medmänniskor och hela skapelsen. I lydnad för Guds vilja utför kyrkan påverkansarbete för att främja det gemensamma goda och verkar för en rättvisare värld samt förkunnar det eviga livets verklighet.
 - Frivilligarbete (Den gemensamma missionen): Församlingen lever ut sin missionaritet när den ger alla sina medlemmar utrymme och möjlighet att bidra med sin insats. Det här betyder att medarbetare och församlingsmedlemmar tillsammans planerar, förverkligar verksamheten, utbildar sig och engagerar sig. Församlingsmedlemmarnas frivilligverksamhet stärker samhörigheten i församlingen.
 - Partnerskap och samarbete i Finland. *SLEF-kommentar:* Detta är sådant som passar en finlandssvensk minoritet!
 - Partnerskap och samarbete internationellt. *SLEF-kommentar:* Tankarna om växelverkan, respekt och ömsesidigt lärande stöder SLEF i dess internationella samarbete.
 - Partnerskap, samarbete och beslut om prästämbetet. *SLEF-kommentar:* SLEF är glad att det ges rum för olika synsätt. Detta är tillämpligt både i hemlandet och bland våra samarbetsparter i utlandet. T.ex. kan lutherska kenyanska präster tjäna i Finland när de besöker Finland och SLEF eftersom båda kyrkor är med i LWF.
- Religionsdialog. *SLEF-kommentar:* Detta har SLEF tillämpat mest inom arbetet i Främre Asien.

Följande verksamhetsprinciper vill vi från SLEF understryka:

- Verksamhetsprincip 1: Till den holistiska missionen hör att förkunna det frälsande evangeliet, diakonal tjänst och påverkan för att främja gemensamma goda. Kyrkans olika aktörer deltar i Guds missionsuppdrag på olika sätt utifrån sina egna utgångspunkter.
SLEF-kommentar: Bra att evangeliet är med. Att missionsaktörerna är olika samlar förhoppningsvis också olika understödjare.
- Verksamhetsprincip 2: Avtalsorganisationerna inom missionen och den internationella diakonin är församlingarnas partner.
SLEF-kommentar: Här sägs vilka som är församlingarnas partner inom mission och internationell diakoni. SLEF vill understryka att kyrkans avtalsorganisationer och deras officiella status är tillräckliga kriterier när man ska avgöra vem som ska beviljas kyrkligt stöd. I det här sammanhanget önskar vi påpeka att Jubileumsinsamlingen för Borgå stift 100 år 2023 omfattade inte SLEF:s arbete, men nog Finska Missionssällskapet. (<https://evl.fi/borgastift100/for-forsamlingar/jubileumsinsamling>) SLEF har inte fått några motiveringar till varför så skedde.
- Verksamhetsprincip 3. Huvuduppgiften för avtalsorganisationerna inom missionen och den internationella diakonin är verksamhet utomlands ...
SLEF-kommentar: Bra att "utomlands" betonas.
- Verksamhetsprincip 4. Kyrkan och kyrkans avtalsorganisationer främjar allas delaktighet i förverkligandet av kyrkans holistiska mission. I central ställning är stödet till församlingsmedlemmarnas frivilligverksamhet. Frivilligverksamheten kan genomföras via församlingarna eller missionsorganisationernas verksamhet.
SLEF-kommentar: Bra att frivilligheten betonas och att även frivilligarbete via en av kyrkans missionsorganisationer räknas in som en del av kyrkans holistiska missionsarbete.
- Verksamhetsprincip 5. Missionsorganisationerna deltar i kyrkans gemensamma missionärsutbildning och utvecklandet av kommunikationen om missionen. Kyrkan och kyrkans avtalsorganisationer främjar tillsammans fostran i mission och globala frågor samt kunskap om missiologi särskilt i grundutbildningen och fortbildningen av kyrkans anställda. Målet med fostran i mission och globala frågor är att främja de

förtroendevaldas och särskild de ungas och de unga vuxnas möjligheter att delta i förverkligandet av kyrkans holistiska mission.

SLEF-kommentar: Här har vi alla mycket att bita i! Inom Borgå stift är det svårt för människor att delta i kyrkans utbildningar på grund av språket, men stiftet ordnar också egna forum, bl.a. genom Borgå stifts Missionskommitté. En viktig sak är också att fostra vanliga människor inom mission och internationell diakoni, med början från barnen.

3. Samarbetspartners

På vilket sätt bedriver SLEF missionsarbete/internationell diakoni ekumeniskt?

SLEF-kommentar: SLEF verkar ekumeniskt inom bibelöversättningsarbetet i Kenya, vilket är ett interkonfessionellt arbete. Även inom arbetet i SAT-7 verkar SLEF ekumeniskt. Där har SLEF en utsänd missionär. Samma sak gäller inom arbetet med Al Massira där SLEF också har en utsänd.

Hur utnyttjar SLEF kyrkans missionspartnerskapsforum 2024 för att fördjupa partnerskapet med både internationella och inhemska partners (församlingar, föreningar, stift, andra avtalsorganisationer)?

SLEF-kommentar: SLEF ser fram emot att kunna använda de inbjudna gästerna i sin verksamhet, förhoppningsvis även i samarbete med församlingar i Borgå stift.

Har Kyrkomötets beslut att öppna prästtjänsten för kvinnor (11/1986, § 34) skapat svårigheter i samarbetet med inhemska och/eller internationella partners? Om så är fallet, på vilket sätt?

SLEF-kommentar: Nej.

Har de personer som SLEF skickat ut till internationellt arbete blivit prästvigda på annan ort än den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland? Om så är fallet, var, när och varför?

SLEF-kommentar: SLEF har två missionärer som år 2023 vigts till präster i den lutherska kyrkan i Kenya (ELCK).

1. TM Bibelöversättningskonsult Magnus Dahlbacka, Samburu, Kenya, april 2023. Magnus kallades av ELCK till präst i Samburu eftersom han behärskar samburuspråket och Samburu har väldigt få präster (sex stycken på 300 000 personer). I praktiken fortsätter Magnus sitt arbete på heltid som bibelöversättningskonsult för Samburuspråket i Kenya. Men under sina besök i Kenya kan han verka som präst om söndagarna.

2. PeM Missionär Kristian Sjöbacka, Kisumu, Kenya, juni 2023. Kristian har kallats till tjänst som präst inom ELCK och är nu installerad i Uhuru Highway Evangelical Lutheran Church. Kristian har studerat teologi både i Finland (Åbo Akademi) och i Kenya.

4. SLEF:s representation i styrsamtalet 2023

Från SLEF deltar viceordförande Göran Stenlund, verksamhetsledare Albert Häggblom, ekonomichef Hannu Mäkimattila och missionsledare Brita Jern.

Bilaga: SLEF:s Bokslut och verksamhetsberättelse 2022

OHJAUSKESKUSTELU: EVANKELINEN LÄHETYSYHDISTYS ELY

Aika 26.9.2023 klo 14.00-15.45

Paikka Kirkkohallitus, nh. Getsemane ja Teams

Läsnä Antero Rasilainen, toiminnanjohtaja, Evankelinen lähetisyhdistys – ELY
Jani Latva-Nikkola, hallituksen puheenjohtaja, Evankelinen lähetisyhdistys – ELY

Jari Jolkkonen, piispa, kirkon lähetystyön toimikunnan puheenjohtaja
Vesa Häkkinen, asiantuntija, Kirkon lähetystyön keskus
Risto Jukko, johtaja, Kirkon lähetystyön keskus
Kimmo Kääriäinen, ulkoasiain osaston johtaja, Kirkkohallitus
Heikki Sariola, kirkon lähetystyön toimikunnan jäsen
Sari Blom, ulkoasiainosaston johtajan sihteeri, Kirkkohallitus (Teams)

Ohjauskeskustelussa oli käytettävissä ELY:n dokumentit:

- vuosikertomus 2022
- ohjauskeskusteluraportti 2023

1. ELY:n toiminta ja talous

Kirkolliskokous päätti marraskuussa 2022, että ELY:stä tulee kirkon lähetysjärjestö. Moni asia perussopimuksen solmineena kirkon lähetysjärjestönä toimimisessa on vielä uutta ELY:lle, mm. seurakuntien talousarviomäärärahojen määräytyminen ja miten ne eritellään kotimaantyön ja lähetystyön kesken. Tähän mennessä ELY:n lähes kaikki talousarviotulot on kohdennettu lähetystyölle. Kotimaantyöhön perinteisesti kuuluu varainhankinta, viestintä ja yleishallinto, ts. kaikki mikä tukee ulkomailla tehtävää lähetystyötä.

Kirkkohallitus myöntää vuosittain vähintään yhden kirkkokolehdin kaikille sopimusjärjestöille. Kolehdi osoitetaan yleensä lähetysjärjestön jollekin nimetylle kohteelle. Lisäksi on suosituskolehteja niinä pyhinä, jotka eivät ole nimetty jollekin järjestölle. Seurakunnat haluavat yhä enemmän korvamerkitä myöntämänsä varat, sen sijaan järjestö voi kohdentaa yleiskolehdin parhaaksi katsomallaan tavalla.

ELY:n talous vuonna 2022 oli alijäämäinen. Budjettisuunnittelussa on otettu huomioon ennakoivasti talousarviomäärärahojen myöntäminen, minkä vuoksi alijäämää on mahdollista saada pienennettyä.

ELY:llä on vähän kotimaan työntekijöitä (4). Uusia työntekijöitä valittaessa työsuhteet tulevat olemaan etupäässä osa-aikaisia erilaisin osa-aikaprosentein. ELY tarvitsee lisätukea kotimaan työhön, mutta tilannetta mietitään rauhassa hallituksessa.

Myös ELY on saanut kyselyitä seurakuntayhtymiltä (mm. Helsinki, Espoo ja Turku) talousarviomäärärahojen myöntämisen alla. Turun seurakunnat eivät esitä ELY:lle tukea ja Helsingin seurakuntayhtymän päätösesitys on, että ELY:lle ei myönnettäisi tukea ELY:n avioliittokannan vuoksi. ELY:n avioliittokanta on sama kuin kirkolla. Lähetystyön perussopimus edellyttää sopimusjärjestöiltä kirkon päätösten noudattamista, ja toisaalta velvoittaa kirkkoa kohtelemaan kirkon lähetysjärjestöjä yhdenvertaisin perustein. ELY ilmaisi pitävänsä ongelmallisena, että kirkon päätösten noudattaminen vaikutti kielteiseen päätösesitykseen talousarviomäärärahojen jakamisessa Turun seurakunnissa ja Helsingin seurakuntayhtymässä.

2. Yhteinen todistus, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetyslinjaus 2023 ja sen toimintaperiaatteet.

- Miten Yhteinen todistus ja sen toimintaperiaatteet ovat tukeneet järjestönne yhteistyötä viimeksi kuluneen (vajaan) vuoden aikana?

ELY on profiililtaan kirkollinen evankelinen järjestö. Ensimmäinen vuosi kirkon virallisena lähetysjärjestönä on ollut pitkälti opetteluvaihetta. ELY:n mottona on armoa ja iloa.

3. Kumppanuudet

- Miten organisaationne toteuttaa lähetystyötä/kansainvälistä diakoniaa ekumeenisesti?

ELY on pieni toimija ja ulkomaantyössä se on keskittynyt lähialueisiin, Venäjään (Inkerin evankelis-luterilainen kirkko) ja Viroon (Viron evankelis-luterilainen kirkko ja sen eri toimijat). Yhteistyösopimuksia on myös Sambiaan ja Kongoon. Kongossa toimivan LECA-kirkko kanssa mahdollisesti tiivistetään yhteistyötä raamattukoulun muodossa. Yhteistyö Caspari-keskuksen kanssa Israelissa päättyi vuonna 2022 projektin päättyessä. Kotimaisia kumppaneita ovat Wycliffe raamatunkääntäjät, Medialähetys Sanansaattajat sekä Suomen Lähetysseura. Uusin kumppani on MAF-Suomi, mutta sen kanssa ei ole vielä mitään konkreettista työn alla. ELY:n toimintatapaan kuuluu tukea kansallisia työntekijöitä, joita toimii tällä hetkellä kahdeksan kumppaneiden piirissä.

- Miten hyödynnätte kirkon lähetyskumppanuusneuvottelua 2024 kumppanuuksien syventämiseksi niin kansainvälisten kuin kotimaisten kumppaneiden (seurakunnat, seurakuntayhtymät, hiippakunnat, muut sopimusjärjestöt) kanssa?

ELY:n tavoitteena on kutsua lähetyskumppanuusneuvotteluun vieras kumppanikirkosta ja muutenkin osallistua hiippakuntien ja seurakuntien tapahtumiin neuvottelun yhteydessä.

- Onko kirkolliskokouksen päätös pappisviran avaamisesta naisille (11/1986, § 34) tuottanut vaikeuksia yhteistyöhön kotimaisten ja/tai kansainvälisten kumppanien kanssa? Jos on, niin millaisia? Kuvatkaa niitä.

Pappisviran avaaminen naisille ei ole tuottanut ongelmia ELY:n piirissä. ELY:n palveluksessa on toiminut naispuolinen pappi, hallituksessa on kaksi naispuolista pappia.

- Onko järjestönne kansainväliseen työhön lähetettyjä henkilöitä vihitty papeiksi muuhun kuin Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon? Jos on, niin missä, milloin ja miksi?

ELY:n toiminnanjohtaja on vihitty Inkerin kirkon papiksi ja on toiminut erityisesti sen pohjoisen rovastikunnan alueella kotimaasta käsin. Vihkimyksestä ei ole aiheutunut mitään jännitteitä kotimaassa tai Venäjällä. ELY:llä on neljä lähetystyöntekijää, kolme Inkerin kirkon piirissä ja yksi Virossa.

Muistion laati:

Sari Blom, sihteeri

Armoa ja iloa ihmisille

Evankelinen lähetisyhdistys – ELY ry

Kirkon lähetysjärjestö since 2022

Lähetysjärjestön ohjauskeskustelu 28.9.2023

1. Evankelinen lähetysyhdistys – ELY ry:n toiminta ja talous

Kirkolliskokouksen päätös 11.11.2022 oli Evankelinen lähetysyhdistys – ELY ry:lle (jatkossa Ely) suuri luottamuksen ja arvostuksen osoitus. Hakuprosessi oli pitkä, keskusteluja käytiin useiden vuosien aikana niin piispojen kuin Kirkon lähetystyön keskuksen (KLK) johtajien (Jukko, Rusama, Hellqvist) kanssa kunnes vuonna 2022 anomus jätettiin piispainkokoukselle. Kirkon lähetystyön toimikunnalta pyydetyn lausunnon jälkeen piispainkokous päätti 13.9.2022 tehdä kirkolliskokoukselle esityksen Elyn hyväksymisestä kirkon lähetysjärjestöksi. Kirkolliskokouksessa käytiin keskustelu Elyn anomuksesta ja 11.11.2022 kirkolliskokous teki arkipiispa Tapio Luoman sanoja siteeraten kirkkohistoriallisen päätöksen: ”Tervetuloa Ely”.

Uusi strategia. Yhdistyksen edellinen pitkän tähtäimen suunnitelma oli vakiinnuttaa asema yhteistyökyisenä ja aktiivisena evankelisen herätysliikkeen järjestönä kirkossamme ja saada kirkon lähetysjärjestön asema. Strategiatyöskentely on parhaillaan meneillään ja siinä keskitytään kahteen kokonaisuuteen: Mitä on Elyn työ Suomessa ja mitä on se lähetystyö, jota teemme ja tuemme? Strategiassa toistuvat sanat: yhteistyö ja kustannustehokkuus. Kotimaantöön osalta se tarkoittaa tavoitetta pitää organisaatio kevyenä mutta aktiivisesti toimivana, mutta työntekijäresursseja tullaan tarvitsemaan lisää myös kotimaahan, jotta konkreettinen yhteistyö seurakuntien kanssa toteutuisi ja lähetystyön tekeminen ja siihen osallistuminen olisi yhteinen kokemuksemme seurakuntalaisten kanssa.

Kotimaassa tapahtui työntekijämuutoksia kuluvan vuoden aikana, pastori Erja Kalpion anoi toimivapaata keväällä 2022 ja siirtyi vapaan päätyttyä Savonlinnan seurakuntapapiksi. Uutena työntekijänä aloitti Heini Kataja-Kantola mutta hän anoi 6kk osittaista toimivapaata palatakseen kotiseurakuntansa kanttoriksi 15.8.2023 alkaen. Tällä hetkellä kotimaantöyssä ovat toiminnanjohtaja (=lähetysjohtaja, kotimaantöyjohtaja ja talous- ja hallintojohtaja), aluejohtaja Satu Kivisaari Lapualla, toimistonhoitaja Virpi Tuominiemi Karstulassa, musiikkisihteeri Heini Kataja-Kantola (20% työsuhde) ja taloussihteeri (20% työsuhde) Jasmin Rasilainen Kouvolassa. 1.11. aloittaa uusi työntekijä Etelä-Suomessa 50% kotimaantöyssä. Vapaaehtoistyöntekijöillä, ”Ely lähettäjäillä” on jatkossakin suuri merkitys Elyn toiminnassa. Vuonna 2022 järjestettiin yli 200 vierailua / kirkkopyhää / tapahtumaa seurakunnissa. Jäsenmäärä on 665, kahdessa viimeisessä kokouksessa on hyväksytty yhteensä 50 uutta jäsentä.

Lähetystöyssä painopiste tulee olemaan yhä enemmän kansallisten työntekijöiden tukemisessa. ”Kirkon tulee käyttää kieltä, jota ihmiset ymmärtävät ja välineitä, joita he käyttävät” (Yhteinen todistus 23). Elyn lähettäminä lähetystyöntekijöinä toimii 4 suomalaista lähettäjä ja lisäksi tuemme kahdeksaa kansallista työntekijää. Kun yhteistyökirkolta tulee kutsu saada lähetystyöntekijä palvelukseensa, tehtävän tulee olla yhdistyksen työn ytimessä: julistusta, koulutusta ja varustamista, jotta usko Kristukseen syntyisi ja kasvaisi. Nimikkosopimuksia on 45 eri seurakunnan kanssa ja talousarviota yhdistykselle myönnettiin 58 seurakunnasta.

Jännite? Lähetysten ja kansainvälisen diakonian sopimusjärjestöt ovat seurakuntien kumppaneita kokonaisvaltaisen lähetystehtävän toteuttamisessa. Ne tukevat asiantuntemuksellaan ja kumppaniverkostoillaan seurakuntia ja hiippakuntia missionaarisuudessa ja lähetystehtävän toteuttamisessa. Hiippakunnat, seurakunnat ja sopimusjärjestöt sitoutuvat yhteistyön jatkamiseen ja kehittämiseen (YT23 toimintaperiaate 2). Kirkollisina evankelisina pidämme itseämme luontevana kumppanina seurakuntien toteuttamassa lähetystehtävässä, mutta valitettavasti useat seurakunnat, ja erityisesti suuret seurakuntayhtymät eivät tyydy kirkon kanssa tehtyihin sopimuksiin. Tämä on hämmentänyt ja valitettavasti aiheuttaa myös jännitteitä suhteessa toisiin kirkon lähetysjärjestöihin.

Yhdistyksen sääntömuutoksen yhteydessä hallituksen puheenjohtajan valinta siirtyi jäsenkokouksesta hallituksen sisäiseksi päätökseksi. Uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Ilmajoen seurakunnan kirkkoherra Jani Latva-Nikkola. Hallitukseen kuuluu 9 jäsentä.

Tunnuslukuja, henkilöstö

	31.12.2021	31.12.2022	1.9.2023
kotimaan työntekijät	4	4	3,4
lähetystyöntekijät	3	4	4
kansalliset työntekijät	8	8	8

Talouden lukuja

Tuotot	TP 2021	TP 2022	TA 2023
Talousarviomäärärahat	144 962	134 403	205 500
Kolehdit ja lahjoitukset lähetystyö	80 755	101 148	122 000
Kolehdit ja lahjoitukset kotimaa	123 201	101 653	120 000
Muut tuotot	72 433	73 989	60 500
Varainhankinnan tuotot	40 909	46 808	32 000
tuotot yhteensä	462 260	458 001	540 000

Kulut	TP 2021	TP 2022	TA 2023
Henkilöstökulut	-287549	-311181	-333500
Tukimaksut lähetystyön kohteisiin	-88 940	-94 288	-110 000
Muut kulut	-76 103	-113 813	-90 600
Rahastosiirrot	-21 831	-13317	
tilikauden tulos	-12 163	-74 598	5 900

2. Yhteinen todistus, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon lähetyksen peruslinjaus 2023 ja sen toimintaperiaatteet

Ensimmäinen vuosi kirkon lähetyksjärjestönä on ollut uuden opettelua, olemme halunneet olla aktiivisia ja osallistua, olla kuulolla, oppia ja kasvaa siinä asemassa, joka meille on myönnetty. Erityisesti Kirkon lähetyskeskuksesta saatu tuki ja ohjaus ovat olleet avuksi. Suhteet hiippakuntiin ja yhteistyö niiden kanssa on ollut innostavaa. Konkreettista yhteistyötä on jo suunniteltu (ja toteutettukin) Mikkelin, Lapuan, Kuopion, Oulun ja Tampereen hiippakunnissa ja lisäksi Turun arkkihiippakunnassa.

Kirkolliset evankeliset. Nämä sanat kuvaavat yhdistyksen syntytilannetta ja kertovat niistä evankelisen herätysliikkeen sisällä olleista jännitteistä, kun papin virka oli avattu myös naisille. Kirkolliset evankeliset nimitys liittyy tähän prosessiin eikä sen ole tarkoitus loukata tai pitää toisia evankelisia järjestöjä ”ei kirkollisina”. Mutta Elylle on tänään tärkeää profiloitua juuri näillä sanoilla: Olemme iloisesti ja rohkeasti kirkollisia evankelisia niin virkakysymyksen kuin kirkkomme avioliittokäsityksen osalta. Elyn tunnuslause on: Armoa ja iloa ihmisille. Olemme evankelisen herätysliikkeen järjestö, laulukirjamme ovat Siionin kannet ja virsikirja ja työmme niin kotimaassa kuin lähetyskohteissamme perustuu yhteistyöhön seurakuntien (ja kirkkojen) kanssa. Meillä ei ole omia messuyhteisöjä, Elyn jäsenet ja työmme ystävät palvelevat ja osallistuvat omien seurakuntiensa jumalanpalveluksiin ja niiden toimintaan.

Lähetystyön tukeminen on Elyn toiminnan ytimessä. Ely yhtyy täysin Yhteinen todistus 23 asiakirjaan ja sen toimintaperiaatteisiin. *”Kirkon perustehtävä eli missio on julistaa Jeesusta Kristusta maailman pelastajana ja edistää Jumalan valtakunnan toteutumista.”*

Jo ennen lähetyksen perussopimuksen allekirjoittamista olemme toimineet yhteistyössä sekä Suomen Lähetyksen kanssa että Medialähetys Sanansaattajien kanssa v. 2009 alkaen. *(Sopijajärjestö tunnustaa muiden perussopimuksen solmineiden aseman kirkon lähetyksjärjestöinä ja sitoutuu yhteistyöhön näiden kanssa)*. Vuonna 2016 Suomen Lähetyksen lähetyksjärjestöjen Virossa toiminut Pia Ruotsala koordinoi Viron kirkon perhetyksen aloittamista ja Ely kutsuttiin mukaan perustamaan uutta Perhekeskusta Tarttoon. Medialähetys Sanansaattajien kanssa yhteistyön kohteena on Inkerin kirkon Karjalan rovastikunnan tiedottajan, Oksana Dyban työn tukeminen. Yhteistyösopimukset molempien järjestöjen kanssa ovat edelleen voimassa mutta tällä hetkellä Suomen Lähetyksen kanssa ei ole konkreettista yhteistyötä sen vetäytyttyä työstä Euroopassa vuosien 2020-2022 aikana. Sen päätöksen seurauksena Elyn tekemä itsenäinen lähetyksjärjestö on voimistunut erityisesti Venäjällä ja Virossa ja tuen määrä näihin maihin on lisääntynyt. Keväällä 2022 Elyn jäsenkokous hyväksyi sääntömuutoksen, jossa ilmaisee halua olla itsenäinen lähetyksjärjestö: *”...tekee lähetyksjärjestöä sekä itsenäisesti että mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä ensisijaisesti toisten Suomen evankelisluterilaisen kirkon lähetyksjärjestöjen kanssa”*.

3. Kumppanuudet

Kansainväliset yhteistyösopimukset:

- Inkerin kirkko
- Viron kirkon eri toimijoiden kanssa: Lähetyksenkeskus, Diakoniakeskus sekä Tarton Maarian seurakunta ja Sauen seurakunta
- LECA kirkon Kongon hiippakunta
- Sambiassa toimiva LECA kirkon LTCS koulu
- Israel, Caspari-keskus, yhteistyösopimus päättyi v. 2022

Kotimaiset kumppanit:

- MAF Suomi (jäsenyys v. 2023)
- Wycliffe raamatunkääntäjät (yhteistyösopimus v. 2021 ja yhteinen lähetyksjärjestö v. 2023 alusta Venäjällä raamatunkäännöstyössä)
- Medialähetys Sanansaattajat (yhteistyösopimus v. 2009), yhteinen kohde Inkerin kirkon työntekijä
- Suomen Lähetysseura (yhteisöjäsen v. 2009), ei voimassaolevia sopimuksia

Ely osallistuu yhdessä muiden Inkerin ja Viron kirkon yhteistyöjärjestöjen kanssa kutsuun saada ulkomainen vieras näistä kirkoista kirkon kumppanuusneuvotteluihin. Osallistumme eri hiippakunnissa ja seurakunnissa järjestettäviin lähetyksjärjestöjen kumppanuusneuvotteluiden yhteydessä.

Pappisviran avaaminen naisille ei ole tuottanut ongelmia, yhdistyksen palveluksessa on ollut naispappi ja yhdistyksen hallituksessa on tällä hetkellä kaksi naispappia. Kaikki yhdistyksen työntekijät ja vastuunkantajat tekevät yhteistyötä kaikkien kirkon työntekijöiden kanssa. Yhdistys tekee työtä myös kirkkojen yhteydessä, jotka eivät ole avanneet pappisvirkaa naisille (Inkerin kirkko Venäjällä, LECA kirkko Kongossa ja Sambiassa). Näissä kirkoissa toimimme niiden kirkkojen päätösten mukaisesti eikä jännitteitä virkakysymyksestä ole syntynyt yhteistyökirkkojen tai Suomen kirkon muiden lähetyksjärjestöjen kanssa.

Virossa lähetyksjärjestöjen toimiva Suomen kirkon diakoni Kari Tynkkynen on vihitty Sambiassa LECA kirkon papiksi v. 2003 hänen toimiessaan siellä Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen lähetyksjärjestöjen Virossa. Viron kirkko hyväksyi Kari Tynkkynen pappisvihkimyksen vuonna 2004. Tynkkynen on ollut Elyn lähetyksjärjestöjen Virossa kolmen seurakunnan kirkkoherrana vuodesta 2021. Lisäksi Elyn toiminnanjohtaja Antero Rasilainen on vihitty Inkerin kirkon papiksi vuonna 2013. Kumppanuus ei toimi pappina Suomessa, mutta kirkkoherran luvalla voivat tilapäisesti, yksittäistapauksissa toimittaa esimerkiksi kasteen ja poikkeustapauksissa myös hautaan siunaamisen.